

Miejska Biblioteka Publiczna
w Białej Podlaskiej

DZIAŁ INFORMACJI, BIBLIOGRAFII

I WIEDZA O REGIONIE

ul. Warszawska 10

21-500 Biała Podlaska

tel. (083) 343-41-11

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA
W BIAŁEJ PODLASKIEJ

Biułetywn

INFORMACYJNY

NR 1-2 (29-30) 2005

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA
W BIAŁEJ PODLASKIEJ

Z okazji zbliżającego się
Dnia Bibliotekarza i Bibliotek

Biułetyr
INFORMACYJNY

NR 1-2 (29-30) 2005

Redaguje zespół w składzie:

Zyta Kosińska

Halina Bugajewska

Opracowanie graficzne i skład komputerowy:

Adriana Flisińska

Wydawca: *Miejska Biblioteka Publiczna w Białej Podlaskiej*

Nakład: 65 egz.

Z okazji zbliżającego się
DNIA BIBLIOTEKARZA I BIBLIOTEK
wszelkiej pomyślności oraz
sukcesów zawodowych

życzą

pracownicy

Miejskiej Biblioteki Publicznej

w Białej Podlaskiej

Spis treści

str.

1. Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 10 listopada 2004 r. ...	5
2. Ustawa z dnia 19 listopada 2004 r.	12
3. Jubileusz 55-lecia GBP w Rokitnie	14
4. Rywalizacja bibliotek w powiecie bialskim	18
5. Regulamin konkursu na ekslibris biblioteczny	26
6. Nagroda Prezydenta RP	28
7. Dziecięcy Bestseller Roku	31
8. Książka Roku	33
9. Nagroda im. K. Makuszyńskiego	34
10. Jubileuszowa Nagroda im. A. Platto	36
11. MBP w gronie laureatów... ..	39
12. Kodeks Etyczny Fundacji ABC XXI	43
13. O życiu H. Ch. Andersena	45
14. O H. Ch. Andersenie... ..	59
15. Nagroda im. H. Ch. Andersena	63
16. Propozycje baśni Andersena	67
17. Wiersze o Andersenie	69
18. H. Ch. Andersen – zestawienie bibliograficzne materiałów repertuarowych dostępnych w Dziale Instrukcyjno-Metodycznym MBP	72
19. Regulamin konkursu „Baśnie Andersena...”	74
20. Powiedz mi, co czytasz, a powiem Ci, jaki jesteś	76
21. Warte zapamiętania, przemyślenia... ..	79
22. Tydzień Bibliotek	80
23. Centrum Edukacji Bibliotekarskiej, Informacyjnej i Dokumentacyjnej informuje	82
24. Kalendarium Rocznic	84

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KULTURY¹⁾

z dnia 10 listopada 2004 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad wynagradzania pracowników zatrudnionych w instytucjach kultury prowadzących w szczególności działalność w zakresie upowszechniania kultury
(Dz.U. Nr 255, poz. 2561)

Na podstawie art. 31 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz.U. z 2001 r. Nr 13, poz. 123, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Kultury i Sztuki z dnia 23 kwietnia 1999 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników zatrudnionych w instytucjach kultury prowadzących w szczególności działalność w zakresie upowszechniania kultury (Dz.U. Nr 45, poz. 446, z 2000 r. Nr 49, poz. 574 oraz z 2001 r. Nr 127, poz. 1396) wprowadza się następujące zmiany:

1) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) „minimalnej stawce” – rozumie się przez to minimalną stawkę miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego w pierwszej kategorii zaszerzegowania, określonej w tabeli I w załączniku nr I do rozporządzenia,
- 2) „pracownikach zarządzających” – rozumie się przez to pracowników zatrudnionych na stanowiskach dyrektorów, zastępców dyrektorów i głównych księgowych.”;

2) § 13 otrzymuje brzmienie:

„§ 13. Pracownikowi wykonującemu pracę w porze nocnej przysługuje dodatek do wynagrodzenia za każdą godzinę pracy w porze nocnej w wysokości 20% stawki godzinowej wynagrodzenia zasadniczego, nie niższy jednak od dodatku ustalonego na podstawie art. 151⁸ § 1 Kodeksu pracy.”;

¹ Minister Kultury kieruje działem administracji rządowej – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Kultury (Dz.U. Nr 134, poz. 1430).

² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2002 r. Nr 41, poz. 364, z 2003 r. Nr 96, poz. 874, Nr 162, poz. 1568 i Nr 213, poz. 2081 oraz z 2004 r. Nr 11, poz. 96.

3) § 19 otrzymuje brzmienie:

- „§ 19. 1. W ramach posiadanych środków na wynagrodzenia tworzy się fundusz nagród w wysokości do 3% planowanych środków na wynagrodzenia osobowe.
2. Fundusz nagród, o którym mowa w ust. 1, może być podwyższany w ramach posiadanych środków na wynagrodzenia.”;

- 4) załącznik nr 1 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego rozporządzenia;
- 5) w załączniku nr 2 do rozporządzenia:
- a) tabela w części II pkt 1 – „Pracownicy administracji i obsługi” – otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 2 do niniejszego rozporządzenia,
- b) dodaje się część III w brzmieniu określonym w załączniku nr 3 do niniejszego rozporządzenia;
- 6) załącznik nr 3 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 4 do niniejszego rozporządzenia;
- 7) w załączniku nr 4 do rozporządzenia w ust. 1 uchyla się pkt 6.

§ 2. Pracownikowi otrzymującemu do dnia 31 grudnia 2004 r. dodatek na podstawie § 6 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia wymienionego w § 1 za pracę wykonywaną przy obsłudze elektronicznych monitorów ekranowych, o której mowa w ust. 1 pkt 6 załącznika nr 4 do tego rozporządzenia, kwotę tego dodatku włącza się do wynagrodzenia zasadniczego.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2005 r.

Minister Kultury: *W. Dąbrowski*

Załącznik nr 1

TABELE STAWEK WYNAGRODZENIA ZASADNICZEGO

1. Pracownicy działalności podstawowej, administracji i obsługi

Kategoria szaseregowania	Stawki miesięczne w złotych
1	2
I	700 – 1 000
II	705 – 1 100
III	710 – 1 200
IV	715 – 1 300
V	720 – 1 400
VI	725 – 1 500
VII	730 – 1 600
VIII	735 – 1 700
IX	740 – 1 800
X	745 – 1 900
XI	750 – 2 000
XII	775 – 2 100
XIII	815 – 2 200
XIV	860 – 2 300
XV	905 – 2 400
XVI	955 – 2 500
XVII	1 005 – 2 700
XVIII	1 055 – 2 900
XIX	1 110 – 3 100
XX	1 175 – 3 300
XXI	1 250 – 3 600

2. Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach instruktorów artystycznych i instruktorów zespołów zainteresowań

Stanowisko	Stawki godzinowe w złotych
1	2
Główny instruktor artystyczny, główny instruktor zespołu zainteresowań	10,00 – 30,00
Starszy instruktor artystyczny, starszy instruktor zespołu zainteresowań	8,00 – 20,00
Instruktor artystyczny, instruktor zespołu zainteresowań	7,00 – 18,00
Młodszy instruktor artystyczny, młodszy instruktor zespołu zainteresowań	6,00 – 16,00

3. Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach nierobotniczych w zakładach (komórkach organizacyjnych) prowadzących działalność poligraficzną.

Kategoria zaszeregowania	Stawki miesięczne w złotych
1	2
I	700 – 1 000
II	705 – 1 100
III	710 – 1 200
IV	715 – 1 300
V	720 – 1 400
VI	725 – 1 500
VII	730 – 1 600
VIII	735 – 1 700
IX	740 – 1 800
X	745 – 1 900
XI	750 – 2 000
XII	755 – 2 100
XIII	760 – 2 200
XIV	765 – 2 300
XV	770 – 2 400
XVI	775 – 2 500
XVII	795 – 2 600
XVIII	815 – 2 700
XIX	840 – 2 800

4. Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach robotniczych w zakładach (komórkach organizacyjnych) prowadzących działalność poligraficzną

Kategoria zaszeregowania	Stawki godzinowe w złotych
1	2
I	4,00 – 6,00
II	4,10 – 6,50
III	4,20 – 7,00
IV	4,30 – 7,50
V	4,40 – 8,00
VI	4,50 – 8,50
VII	4,60 – 9,00
VIII	4,70 – 9,50
IX	4,80 – 10,00
X	4,90 – 10,50
XI	5,00 – 11,00
XII	5,10 – 11,50

5. Pracownicy wewnętrznej służby ochrony

Kategoria zaszeregowania	Stawki miesięczne w złotych
1	2
III	720 – 1 200
IV	725 – 1 300
V	730 – 1 400
VI	735 – 1 500
VII	740 – 1 600
VIII	750 – 1 700
IX	760 – 1 800
X	770 – 1 900
XI	780 – 2 000
XII	790 – 2 100

Załącznik nr 2

1. Pracownicy administracji i obsługi

Lp.	Stanowisko	Kategoria zaszeregowania	Dodatek funkcyjny – procent minimalnej stawki do
1	2	3	4
1.	Kierownik administracyjny (jeżeli nie utworzono stanowiska zastępcy dyrektora do spraw administracyjnych)	XVI – XVII	90 %
2.	Główny specjalista*, radca prawny	XIV – XVI	105 %
3.	Kierownik: wydziału, działu, oddziału, kierownik pracowni: reprograficznej, kserograficznej, poligraficznej	XII – XV	90 %
4.	Specjalista do spraw obsługi i konserwacji urządzeń: elektronicznych, audiowizualnych, akustycznych, komputerowych, elektrycznych automatyki*	XI – XIV	75 %
5.	Kierownik sekcji (referatu), zastępca kierownika: wydziału, działu, oddziału	XI – XIII	75 %
6.	Specjalista* (inny niż wymieniony w lp.4)	X – XIII	75 %
7.	Starszy mistrz	X – XII	75 %
8.	Kierowca autobusu	X – XI	-
9.	Kierownik stołówki (z zapleczem kuchennym)	X-XI	75 %
10.	Starszy księgowy, starszy operator obsługi i naprawy urządzeń technicznych (audiowizualnych itp.), maszynista offsetowy, fotograf offsetowy, mistrz	IX – XI	-

1	2	3	4
11.	Kierowca samochodu ciężarowego, kierownik bufetu, ratownik wodny	IX – X	-
12.	Kierownik magazynu	VIII – X	50 %
13.	Starszy laborant (w muzeum), introligator, rzemieślnik – specjalista, kuchmistrz, plastyk, rysownik, fotograf	VIII – X	-
14.	Starsza maszynistka	VIII – IX	-
15.	Kierownik: kancelarii, archiwum, powielarni	VII – IX	50 %
16.	Rzemieślnik, montażysta wystaw, kwalifikowany opiekun ekspozycji, ogrodnik, palacz centralnego ogrzewania, starszy referent, intendent, starszy magazynier, księgowy, operator obsługi i naprawy urządzeń technicznych (audiowizualnych itp.)	VII – IX	-
17.	Kierowca samochodu osobowego	VII – VIII	-
18.	Archiwista, operator urządzeń powielających, laborant (w muzeum), referent, kasjer, magazynier, sekretarka, kucharz, sprzedawca w bufecie	VI – VIII	-
19.	Maszynistka, kelnerka	V – VII	-
20.	Telefonistka, korektor, pomocnik: biblioteczny, muzealny, pomocnik palacza centralnego ogrzewania, pracza, prasowaczka	V – VII	-
21.	Pomoc kuchenna, pokojowa	V – VI	-
22.	Robotnik: przy archeologicznych pracach wykopaliskowych, magazynowy, gospodarczy	IV – VI	-
23.	Bileter	IV – V	-
24.	Starszy: strażnik, woźny, dozorca, portier, szatniarz	III – V	-
25.	Strażnik, woźny, portier, dozorca, szatniarz, dźwigowy, goniec, sprzątaczką, pomoc powielaczowego	I-IV	-

- Dodatek funkcyjny przysługuje za kierowanie zespołem pracowników

III. Tabela wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego pracowników zarządzających

Lp.	Stanowisko	Miesięczne wynagrodzenie zasadnicze w zł	Dodatek funkcyjny – procent minimalnej stawki do:
1	2	3	4
1.	Dyrektor	do 3 600	150 %
2.	Zastępca dyrektora	do 3 400	135 %
3.	Główny księgowy		

TABELA FUNKCJI, KTÓRYCH PEŁNIENIE UPRAWNIA DO DODATKU FUNKCYJNEGO NIEKTÓRYCH PRACOWNIKÓW

Lp.	Funkcja	Procent minimalnej stawki do:
1	2	3
1.	Kierownik zakładu ¹⁾ (oddziału)	120 %
2.	Kurator muzealny, główny konserwator muzealny, główny inwentaryzator muzealny	105 %
3.	Kierownik działu, filii, wydziału	105 %
4.	Główny konserwator zbiorów filmowych, naczelný filmograf	105 %
5.	Główny specjalista ²⁾ i inne samodzielne stanowiska pracy ²⁾	105 %
6.	Zastępca kierownika działu, wydziału	75 %
7.	Kierownik sekcji	75 %
8.	Kierownik pracowni	60 %
9.	Instruktor biblioteczny ²⁾	60 %
10.	Kierownik biblioteki ¹⁾ , archiwum zbiorów filmowych	50 %

¹⁾ W strukturze organizacyjnej instytucji.

²⁾ Dodatek przysługuje, jeżeli pracownik na tym stanowisku kieruje zespołem pracowników lub sprawuje nadzór merytoryczny nad działalnością jednostek niższego szczebla (poradnictwo, instruktaż).

USTAWA

z dnia 19 listopada 2004 r.

o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej

(Dz.U. Nr 261, poz. 2598)

Art. 1. W ustawie z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz.U. z 2001 r. Nr 13, poz. 123, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 21 ust.1 i 1a otrzymują brzmienie:

„1. Organizatorzy, o których mowa w art. 8 oraz w art.9, mogą na podstawie umowy zawartej między sobą:

- 1) tworzyć lub łączyć prowadzone przez nich instytucje kultury, z zastrzeżeniem przepisu art.19 ust.1a,
- 2) prowadzić jako wspólną instytucję kultury prowadzoną przez jednego z organizatorów instytucji kultury.

1a. Instytucja kultury utworzona na zasadach określonych w ust.1 pkt 1 jest wspólną instytucją kultury organizatorów, którzy ją utworzyli, chyba że umowa stanowi inaczej.”;

2) art. 25 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 25. 1. W przypadku likwidacji instytucji kultury utworzonej w trybie art. 21 ust.1 pkt 1 i ust.2, podmioty, które ją utworzyły, przejmują zobowiązania i wierzytelności, przy czym odpowiedzialność za zobowiązania jest solidarna.
2. W przypadku likwidacji instytucji kultury prowadzonej jako wspólna w trybie art. 21 ust.1 pkt 2, podmioty, które ją prowadziły jako wspólną, przejmują zobowiązania i wierzytelności na zasadach określonych w umowie o wspólnym prowadzeniu instytucji kultury.”;

3) art. 26b otrzymuje brzmienie:

- „Art. 26b. 1. Okres rozliczeniowy czasu pracy w instytucji kultury może, z uzasadnionych przyczyn dotyczących organizacji pracy oraz pod warunkiem przestrzegania ogólnych zasad dotyczących bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników, zostać przedłużony do 12 miesięcy.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2002 r. Nr 41, poz. 364, z 2003 r. Nr 96, poz. 874, Nr 162, poz. 1568 i Nr 213, poz. 2081 oraz z 2004 r. Nr 11, poz. 96.

2. Ustalenie przedłużonego okresu rozliczeniowego w zakresie i w granicach określonych w ust. 1 następuje na podstawie:
 - 1) układu zbiorowego pracy, jeżeli został zawarty w danej instytucji kultury, albo
 - 2) porozumienia zawartego pomiędzy pracodawcą i pracownikami, w trybie przyjętym u danego pracodawcy, po uprzednim zawiadomieniu właściwego inspektora pracy.
3. Rozkłady czasu pracy pracowników są ustalane na okresy nie krótsze niż 2 tygodnie.”

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: **A. Kwaśniewski**

JUBILEUSZ 55-LECIA GBP W ROKITNIE

Gminna Biblioteka Publiczna w Rokitnie w dniu 10 listopada 2004 roku obchodziła Jubileusz 55-lecia swojej działalności.

Na imprezę przybył Waldemar Ignatowicz z Wydziału Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego, Jerzy Gajewski Kierownik Działu Instrukcyjno-Metodycznego Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie, przybyli Dyrektor Jerzy Flisiński, Zyta Kosińska i Halina Bugajewska z Działu Instrukcyjno-Metodycznego Miejskiej Biblioteki Publicznej w Białej Podlaskiej. Na uroczystości obecni byli również przedstawiciele władz lokalnych: Tadeusz Fedoruk Wójt Gminy, Stefania Szulak Przewodnicząca Rady Gminy oraz radni reprezentujący komisję do spraw kultury. Uroczystości Jubileuszowe swoją obecnością zaszczylicili również przedstawiciele współpracujących z biblioteką instytucji.

Podczas uroczystości przypomniano wszystkich byłych i obecnych pracowników. Kierownik GBP w Rokitnie Anna Michaluk serdecznie przywitała wszystkich przybyłych bibliotekarzy i grono wiernych biblioteki młodych i dorosłych czytelników.

Jerzy Gajewski w imieniu Dyrektora Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie Zofii Ciurusz złożył na ręce Kierownika GBP w Rokitnie Anny Michaluk list gratulacyjny z okazji 55 rocznicy powstania Biblioteki Publicznej w Gminie Rokitno pisząc między innymi „...Na osiągnięcia placówki złożyła się rzetelna praca bibliotekarzy, ich wytrwałość i zaangażowanie do gromadzenia wartościowego księgozbioru, a przede wszystkim służba czytelnikom. Podziękowała za efektywne rozwijanie czytelnictwa młodych i dorosłych mieszkańców, za dobrą działalność kulturalno-oświatową i umiejętną współpracę ze środowiskiem lokalnym...”: Słowa zawarte w tym liście wyraziły całokształt pracy biblioteki.

Goście przybyli na dostojną uroczystość, bo to już 55 lat minęło jak w gminie Rokitno funkcjonuje biblioteka, uważnie wysłuchali dziejów jej powstania i prześledzili koleje losów jej działalności. Uroczystość jubileuszu uświetnił występ uczniów Gimnazjum z Rokitna, którzy przedstawili inscenizację ph. „Teleekspres”, prezentując powstanie książki, rozpoczynając od papirusa, a kończąc na współczesnym dorobku literatury. Miłym akcentem tej uroczystości były wspomnienia czytelników. Swoją historię spotkania z biblioteką Rokitnie opowiedziała Jadwiga Dawidziak towarzysząca bibliotece od momentu powstania. Kierownik Anna Michaluk otrzymała wiele miłych słów od wiernych młodych czytelniczek Katarzyny Woźniak, Ewy Pietruczuk i Marzeny Kondera. Młode czytelniczki podziękowały między innymi za: „.... każdą dobrą radę , każdy uśmiech, każdy przejaw wyrozumiałości, każdy gest sympatii, każdą rozmowę, każdą razem spędzoną chwilę...”

Anna Michaluk

STAROSTA BIALSKI

Gminnej Biblioteki Publicznej
w Rokitnie

"Czytanie rozwija rozum młodzieży,
odmładza charakter starca,
uszlachetnia w chwilach pomyślności,
daje pomoc i pocieszenie w przeciwnościach."
Marcus Tullius Cicero

Poszanowanie kultury, oświaty, historii i nauki, wyraża się przez poszanowanie tego wielkiego dziedzictwa, jakim jest słowo pisane. Książka wychowuje, każe uczyć, kształtuje poglądy i rozkłada marzenia. Radością jest widzieć ludzi, którzy przez swoje zaangażowanie dbają o nasze wspólne dobro: księgozbiory - bogactwo przeszłości i czasów współczesnych.

Dlatego też z okazji jubileuszu 55-lecia istnienia Gminnej Biblioteki Publicznej w Rokitnie na ręce kierownictwa i wszystkich pracowników składam serdeczne gratulacje i życzenia.

Cieszy fakt, że wysiłki w szerzeniu czytelnictwa i promocji bibliotekarstwa przynoszą efekty, jakimi są nagrody i wyróżnienia przyznawane bibliotecze, jak choćby za II miejsce w powiatowym etapie konkursu „Biblioteka Jutra”.

Starania na rzecz rozwijania umiłowania słowa i wiedzy, dbanie o potrzeby użytkowników na różnych etapach życia i o różnych potrzebach czytelniczych, a także kształtowania wrażliwości na kulturę i historię „małej ojczyzny”, jaką jest Południowe Podlasie przez gromadzenie zbiorów regionalnych są godne pochwały.

Życzę owocnej pracy na rzecz kultywowania i promowania czytelnictwa i rozkładzania potrzeby uzłagacania się duchowo wśród czytelników Biblioteki.

Niech wysiłki tej służby społecznej będą doceniane przez szacunek wszystkich mieszkańców gminy.

Wszelkiej pomyślności w życiu zawodowym, ale także osobistym.

Starosta Bialski

Tadeusz A. Anzowski

Lublin - Rokitno, 10 listopada 2004 r.

Biła Podlaska 10 listopada 2004

Gminna
Biblioteka Publiczna
w Rokitnie

Mimo przemożnego bogactwa mowy polskiej tak trudno przychodzi dobrać słowa by wyrazić i podziw, i radość, i dogłębne przekonanie, iż trwanie na posterunku upowszechniania wiedzy, kultury i w służbie czytelnikom to fakt godny najwyższego uznania. A w tej służbie wytrwała już 55 lat Gminna Biblioteka Publiczna w Rokitnie.

Jest to zatem szczególna okazja, by wyrazić słowa podzięk i wdzięczności wszystkim kolejnym pracownikom Jubilatki, z których każdy przyczynił się do trwałej obecności książki w lokalnym środowisku.

Gratulując pięknego jubileuszu życzymy Jubilatce dalszych owocnych lat pracy dla dobra czytelników i upowszechniania kultury czytelniczej. Do życzeń dołączamy przekonanie, iż mimo rozlicznych przeciwności losu biblioteka i książka trwać będzie wiecznie!

W imieniu
Dyrekcji i Pracowników
Miejskiej Biblioteki Publicznej
w Białej Podlaskiej

Henryk Flisiński

Biała Podlaska, 10 listopada 2004 r.

Szanowni Państwo
Organizatorzy, Czytelnicy i Goście
Uroczystego Jubileuszu 55-lecia
Gminnej Biblioteki Publicznej
w Rokitnie

Dyrekcja i pracownicy Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie składają serdeczne gratulacje z okazji 55 rocznicy powołania Biblioteki Publicznej w Gminie Rokitno.

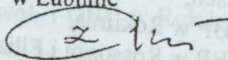
Na osiągnięcia placówki złożyła się rzetelna praca bibliotekarzy, ich wytrwałość i zaangażowanie do gromadzenia wartościowego księgozbioru, a przede wszystkim służba czytelnikom.

Dziękujemy za efektywne rozwijanie czytelnictwa młodych i dorosłych mieszkańców, za dobrą działalność kulturalno-oświatową i umiejętną współpracę ze środowiskiem lokalnym. Gratulujemy uzyskania samodzielności i osobowości prawnej.

Życzymy dalszych ścisłych kontaktów z czytelnikami, wytrwałości w pracy, wsparcia władz samorządowych.

Wszystkim obecnym życzymy zdrowia i pomyślności w życiu osobistym.

Dyrektor
Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej
im. Hieronima Łopacińskiego
w Lublinie

Zofia Ciurus

Lublin - Rokitno, 10 listopada 2004 r.

RYWALIZACJA BIBLIOTEK W POWIECIE BIALSKIM

Miejska Biblioteka Publiczna w Białej Podlaskiej (pełniąc funkcję biblioteki powiatowej) przy współudziale Starostwa Powiatowego, Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich – Oddział w Białej Podlaskiej i Towarzystwa Miłośników Podlasia była organizatorem powiatowej edycji wojewódzkiego konkursu na najaktywniejszą bibliotekę publiczną woj. lubelskiego w latach 2003-2004 ph. „**Biblioteka jutra**”, który przebiegał pod patronatem starosty Tadeusza Łazowskiego.

Ideą konkursu było zdopingowanie bibliotekarzy do podejmowania zadań służących podniesieniu poziomu i jakości usług bibliotecznych bibliotek publicznych.

Zgodnie z regulaminem rywalizacja obejmowała następujący blok zagadnień pracy bibliotek:

1. Kształtowanie zbiorów bibliotecznych, czyli dostosowywanie zbiorów do zmieniających się potrzeb użytkowników
2. Estetyka lokali bibliotecznych
3. Działalność informacyjna biblioteki
4. Formy popularyzacji książki i biblioteki w środowisku
5. Komputeryzacja
6. Organizacja biblioteki
7. Statystyczne wyniki pracy biblioteki

Do rywalizacji przystąpiło 10 bibliotek gminnych, łącznie 22 placówki:

1. GBP w Janowie Podlaskim,
2. GBP w Konstantynowie,
3. GBP w Leśnej Podlaskiej,
4. GBP w Łomazach,
5. GBP w Jelnicy (gm. Międzyrzec Podlaski) z Filiami w Hałasach, Krzewicy, Rogoźnicy, Tuścu i Wysokiem,
6. GBP w Piszczacu z Filiami w Chotyłowiu, Kościeniewiczach i Połoskach,
7. GBP w Rokitnie,
8. GBP w Rossoszu i Filia w Romaszkach,
9. GBP w Sławatyczach z Filiami w Jabłecznej i Krzywówłce,
10. GBP w Wisznicach i Filia w Horodyszczu.

Realizacja zadań regulaminowych w bibliotekach

Kształtowanie zbiorów bibliotecznych

Wszystkie biblioteki przystąpiły do prac nad aktualizacją swoich księgozbiorów poprzez wycofywanie książek zniszczonych, niepoczytnych, zdezaktualizowanych i wieloegzemplarzowych. Gruntowne selekcje całości zbiorów dokonały GBP w Wisznicach i Filia w Horodyszczu, GBP w Rososzcu, GBP w Sławatyczach i Filia w Jabłecznej.

W pozostałych placówkach dokonywano selekcji partiami obejmując poszczególne grupy literatury. Formalnie wycofano ze stanu inwentarzowego bibliotek 16 340 wol.

Nienajlepsza kondycja finansowa większości bibliotek zmusza bibliotekarzy do zabiegania o dodatkowe środki finansowe głównie na uzupełnianie braków w zbiorach o nowe, poszukiwane wydawnictwa.

Udział w konkursie GBP w Konstantynowie zaowocował cennymi inicjatywami w zakresie pozyskania środków pozabudżetowych umożliwiających zakup nowości wydawniczych. Były to:

- dar radnych z Gminnej Komisji Kultury w Konstantynowie w kwocie 2.400 zł
- dochód z loterii fantowej zorganizowanej podczas Dni Konstancy-nowa przez Stowarzyszenie Przyjaciół Biblioteki w sumie 350 zł
- prywatni sponsorzy ofiarowali 300 zł

Uzyskane kwoty stanowiły jedyne źródło zakupu książek w 2003 r. i pozwoliły na częściowe uzupełnienie księgozbioru o poszukiwane wydawnictwa (230 wol.).

W roku 2004 GBP w Konstantynowie wykazała się kolejnym przedsięwzięciem w tym zakresie (samorząd gminny przyznał bibliotece 300 zł na zakup nowości). Biblioteka zwróciła się z pisemną prośbą – apelem do 50-ciu wydawców książek o wsparcie książkowe w postaci darów. Na apel odpowiedziało pozytywnie na razie 7 wydawnictw i udało się pozyskać 129 wol. na wartość 1.955,50 zł.

Wzorem roku poprzedniego zorganizowała loterię fantową z okazji Dnia Dziecka, której dochód 173 zł pozwolił na zakup 18 wol.

Ponadto 2 biblioteki uzyskały dofinansowanie na zakup nowości z Gminnych Funduszy ds Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: GBP w Wisznicach w sumie w ciągu lat 2003-2004 zdobyła kwotę 4.153 zł, która umożliwiła nabycie 211 wol. i GBP w Rokitnie w 2004 r. uzyskała 300 zł.

W tym miejscu należy również odnotować pozytywny przykład z GBP w Leśnej Podlaskiej, dla której samorząd gminny w 2003 r. zwiększył kwotę na aktualizację zbiorów do ponad 12.000 zł (na jedną placówkę).

Pełną ofertą prasy zaspakajającą potrzeby wszystkich grup użytkowników dysponują GBP w Rossoszu, GBP w Rokitnie, GBP w Piszczacu, GBP w Leśnej Podlaskiej oraz Filie w Halasach, Krzewicy, Rogoźnicy i Tłuścu w gm. Międzyrzec Podlaski.

Estetyka lokali bibliotecznych

Bieżące remonty pomieszczeń bibliotecznych miały miejsce w 7 placówkach: GBP w Wisznicach + Filia w Horodyszczu, GBP w Rossoszu + Filia w Romaszkach, GBP w Piszczacu, GBP w Konstantynowie, Filia w Jabłecznej gm. Sławatycze. Dzięki remontom lokale biblioteczne zyskały w większości kolorowe, przytulne wnętrza.

W GBP w Sławatyczach dokonano remontu elewacji budynku, został uporządkowany teren przed budynkiem – ułożono wygodny chodnik z kostki, zasiano trawę.

W 15 placówkach bibliotekarze dokonali renowacji mebli i sprzętu bibliotecznego przez pomalowanie farbą dostosowaną kolorystycznie do wystroju pomieszczeń: GBP w Wisznicach + Filia w Horodyszczu, GBP w Rossoszu + Filia w Romaszkach, GBP w Łomazach, GBP w Piszczacu + Filie w Chotyłowie, Kościeniewiczach i Połoskach, GBP w Rokitnie, GBP w Konstantynowie, GBP w Sławatyczach + Filie w Jabłecznej i Krzywółce, Filia w Krzewicy gm. Międzyrzec Podl.

Wykonano estetyczne, trwałe i czytelne napisy informacyjne do wydzielonych grup literatury (w 16-tu placówkach bibliotecznych), w większości bibliotek (15-tu) uaktualniono rozdzielacze rzeczowe przy literaturze popularnonaukowej, dokonano wymiany rozdzielaczy alfabetycznych na nowe często poszczególne komplety alfabetu w różnych kolorach. Czytelnie opisano skrzynie katalogowe, na których umieszczono informację o rodzajach katalogów i instrukcję korzystania. Uporządkowano archiwalne numery czasopism, które obecnie przechowywane są w estetycznych, kolorowych segregatorach.

Wszystkie biblioteki pozbyły się papierowych obłożeń na książkach, podniszczone grzbiety oklejono kolorową taśmą, sukcesywnie księgozbiór obkłada się w folię, 2 placówki - GBP w Piszczacu i Filia GBP w Halasach (gm. Międzyrzec Podl.) ma obłożony księgozbiór w całości.

Uzyskane w wyniku przeprowadzonych selekcji zbiorów dodatkowe powierzchnie wykorzystano do poprawy funkcjonalności lokali, regały z książkami znalazły korzystniejsze ustawienie, wyeksponowano kąciki dla najmłodszych czytelników, przybyło miejsca do udostępniania prezencyjnego i organizowania imprez bibliotecznych.

GBP w Piszczacu otrzymała dodatkowe pomieszczenie wykorzystane na cykliczne prezentacje twórczości artystów ludowych z terenu gminy.

Podsumowując należy stwierdzić, że radykalne zmiany w zakresie poprawy wystroju estetycznego i funkcjonalności lokali bibliotecznych nastąpiły w bibliotekach:

GBP w Konstantynowie, GBP w Łomazach, GBP w Piszczacu, GBP w Rokitnie, GBP w Rossoszu + Filia w Romaszkach, GBP w Sławatyczach + Filia w Jabłecznej, GBP w Wisznicach + Filia w Horodyszczu oraz 3 filiach bibliotecznych z gminy Międzyrzec Podlaski w Halasach, Rogoźnicy i Tuścu.

Działalność informacyjna bibliotek

Księgozbiory podręczne bibliotek zostały w pierwszej kolejności poddane generalnej selekcji. Usunięto książki nie zawierające już aktualnej wiedzy oraz w niektórych bibliotekach przesunięto do wypożyczania książki popularnonaukowe dla dzieci służące głównie celom poznawczym. Wszystkie biblioteki w miarę posiadanych środków finansowych uzupełniały luki w księgozbiorach podręcznych głównie w działach: informatyka, statystyka, biologia, ekologia, geografia, literatura, językoznawstwo, historia.

Najbardziej kompletne księgozbiory podręczne posiadają biblioteki w Rossoszu, Łomazach, Piszczacu, Leśnej Podl., Janowie Podl., Jelnicy oraz Filie w Krzewicy, Rogoźnicy, Tuścu gm. Międzyrzec Podl.

We wszystkich bibliotekach rozpoczęto prace nad melioracją i reklasyfikacją katalogów bibliotecznych na podst. „*Wskazówek metodycznych dotyczących wprowadzenia najważniejszych zmian w UKD w porównaniu do tablic FID 667*” opracowanych w Dziale Instrukcyjno – Metodycznym MBP w Białej Podl. i obowiązujących w bibliotekach publicznych naszego powiatu.

Reklasyfikację katalogów zakończono w Wisznicach oraz filiach w Halasach (gm. Międzyrzec Podlaski) i Romaszkach (gm. Rossosz). W dwóch bibliotekach pozostały do poprawy już tylko pojedyncze działy: Rossosz (dz.9), Piszczac (dz.82). Uaktualniono rozdzielacze rzeczowe w Wisznicach, Rossoszu + Filia w Romaszkach, Rokitnie, Leśnej Podl.

Wszystkie placówki posiadają wydzielone zbiory o tematyce regionalnej. Biblioteki w Wisznicach, Rossoszu, Łomazach, Rokitnie, Konstantynowie, Leśnej Podl., Janowie Podl., Sławatyczach dysponują zbiorami wycinków prasowych traktujących o regionie. Ponadto w dwóch bibliotekach – Wisznicach i Rokitnie – zostały opracowane w postaci bibliograficznej kartoteki regionalne.

Warsztat informacyjny bibliotek w Piszczacu i Rossoszu powiększył się o kartoteki repertuarowe. W Rossoszu, Rokitnie i Sławatyczach zostały zebrane w oddzielną teczkę materiały służące udzielaniu informacji użytkowej.

Do udzielania informacji o UE służą wyodrębnione materiały unijne oraz możliwość korzystania z zasobów informacyjnych Internetu (wykaz stron internetowych był zamieszczony min. w Biuletynie Informacyjnym MBP).

Wszystkie biblioteki (poza GBP w Janowie Podl.) biorące udział w konkursie dysponują komputerami z dostępem do Internetu. GBP w Piszczacu pozyskała nieodpłatnie z BN program biblioteczny MAK.

GBP w Konstantynowie otrzymała w darze z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa używany komputer, który w przyszłości umożliwi rozpoczęcie automatyzacji prac bibliotecznych.

GBP w Rokitnie promowała na łamach „Słowa Podlasia” możliwość bezpłatnego korzystania z czytelni internetowej.

Popularyzacja książki i biblioteki w środowisku

W okresie trwania konkursu zorganizowano ogółem 1.085 form upowszechnieniowych, w których uczestniczyło 11.895 osób. Imprez skierowanych do dzieci odnotowano 1.054, w których udział wzięły 11.433 osoby.

Do najważniejszych przedsięwzięć promujących biblioteki w środowisku należały obchody II i III edycji Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom. Wszystkie placówki włączyły się w organizację spotkań z czytelnikami. Nawiązano lub ożywiono współpracę z miejscowymi szkołami i przedszkolami. Zapraszano przy tej okazji do placówek przedszkolaków i uczniów klas młodszych. Wysyłano także imienne zaproszenia do najmłodszej latorośli nie uczęszczającej do przedszkola i ich rodziców.

Organizowane różnorodne imprezy były doskonałą okazją do promocji wartościowej literatury dla dzieci i młodzieży, czytelnictwa, zbiorów bibliotecznych i bibliotek a także integracji lokalnych środowisk.

Oprócz bibliotekarzy czytali dzieciom: wójtowie gmin (Rokitno, Wisznice), radni i pracownicy urzędów gmin (Romaszki gm. Rossosz, Konstantynów, Piszczac, Rokitno), lekarz medycyny (Rokitno), kierownicy Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej (Rossosz, Janów Podl, Rokitno.), dyrektor GOK (Rokitno) ksiądz proboszcz (Rokitno), redaktor (Rokitno), działacze Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży (Piszczac), sołtys (Romaszki, Sławatycze), dyrektor Szkoły Podstawowej (Halasy), naczelnik poczty (Thuściec), właścicielka kawiarenki internetowej (Rossosz) nauczyciele (Rogoź-

nica, Połoski, Sławatycze, Wisznice, Horodyszcze), leśniczy (Piszczac), a także rodzice, babcie, dziadkowie, studenci.

W wielu placówkach bibliotecznych głośne czytanie dzieciom przybrało stałą formę pracy.

Za promowanie głośnego czytania dzieciom oraz różnorodne i pomysłowe formy przeprowadzonych imprez w II OTCD Fundacja ABCXXI wyróżniła dyplomami uznania bibliotekarki z Janowa Podlaskiego, Rossosza i Wisznice, natomiast w III edycji OTCD wyróżnione zostały biblioteki w Rossoszu, Rokitnie i Konstancynie.

W GBP w Konstancynie zawiązało się Stowarzyszenie Przyjaciół Biblioteki i prowadzi aktywną działalność na rzecz biblioteki i środowiska min.:

- angażowanie się w zbiórkę funduszy na zakup nowych książek do biblioteki (loterie fantowe, prowadzenie dokumentacji darczyńców, sponsorów wspierających finansowo i rzeczowo działalność biblioteki w założonym „Pamiętniku Biblioteki”)
- podtrzymywanie kontaktów nawiązanych przez bibliotekę (wykonanie kartek świątecznych z życzeniami i roznoszenie do instytucji, osób prywatnych przyjaznych bibliotece)
- pomoc w pracach bibliotecznych
- dyskusje nad książką
- organizacja spotkania opłatkowego w bibliotece
- przygotowanie inscenizacji „Królewna Śnieżka i pięciu krasnoludków”, która uświetniła inaugurację III OTCD w gminie oraz Dzień Dziecka

Biblioteka w Konstancynie dzięki nawiązanym kontaktom zafundowała swoim czytelnikom (29.06.04 r.) wycieczkę krajoznawczą do Białowieży.

Biblioteki gminne w Wisznicach, Rossoszu, Piszczacu, Rokitnie, Konstancynie, Sławatyczach oraz Filie w Hałasach i Rogoźnicy (gm. Międzyrzec Podl.) wzięły udział w III edycji powiatowego konkursu o tematyce regionalnej ph. „Ocalić od zapomnienia” i opracowały kroniki bibliotek. Konkurs przebiegał równolegle z rywalizacją bibliotek o tytuł najaktywniejszej w latach 2003-2004.

Biblioteki w Jelnicy i Wisznicach zareklamowały swoją działalność i ofertę usług na gminnych stronach internetowych (www.miedzyrzecpodlaski.gmina.woi.lublin.pl) (www.wisznice.republika.pl).

Organizacja bibliotek

Przystąpienie do konkursu GBP w Rokitnie i GBP Wisznicach pracujących w strukturach domów kultury zaowocowało wyłączeniem tych bibliotek ze wspólnych struktur organizacyjnych i uzyskaniem statusu samodzielnych organizacyjnie instytucji kultury.

Finał powiatowy

Uroczysty finał powiatowy konkursu miał miejsce 27 października 2004 r. w Starostwie Powiatowym w Białej Podlaskiej z udziałem: starosty białskiego **Tadeusza Łazowskiego**, posła **Franciszka Jerzego Stefaniuka**, **Iwony Jańczuk** z Departamentu Kultury i Sztuki Urzędu Marszałkowskiego oraz przedstawicieli z Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie.

Zwyciężyła **Gminna Biblioteka Publiczna w Wisznicach**, w której doceniono:

- ogromne zaangażowanie w doprowadzeniu do wydzielenia biblioteki ze struktur organizacyjnych Gminnego Ośrodka Kultury i Oświaty i odzyskania przez GBP statusu samodzielnej instytucji kultury,
- nadanie bibliotece nowoczesnego i przyjaznego oblicza,
- zdobywanie funduszy pozabudżetowych na uzupełnianie zbiorów,
- dostosowanie zbiorów do potrzeb użytkowników,
- zaistnienie w środowisku,
- udoskonalenie warsztatu informacyjnego,
- dokumentowanie historii własnego regionu.

Drugie miejsce zdobyła **Gminna Biblioteka Publiczna w Rossoszu** za:

- stworzenie biblioteki przyjaznej czytelnikom,
- promocję w środowisku,
- dbanie o potrzeby użytkowników,
- stałe i systematyczne przygotowywanie najmłodszych czytelników do czynnego i umiejętnego korzystania z biblioteki,
- rozbudowanie warsztatu informacyjnego.

Na trzecim miejscu uplasowała się **Gminna Biblioteka Publiczna w Rokitnie** za

- dokonanie pozytywnych zmian w estetyce biblioteki,
- starania o dodatkowe fundusze na zakup zbiorów,
- stworzenie warsztatu regionalnego,
- umiejętną promocję czytelnictwa i biblioteki.

Przyznano również dwa wyróżnienia, które otrzymały Gminna Biblioteka Publiczna im. Kajetana Sawczuka w Konstantynowie oraz Gminna Biblioteka Publiczna w Piszczacu.

W nagrodę biblioteki otrzymały drukarki komputerowe i zestawy głośnikowe do komputera, ufundowane przez Starostę Bialskiego.

Podczas spotkania dokonano również podsumowania trzeciej edycji powiatowego konkursu o tematyce regionalnej **ph. „Ocalić od zapomnienia”**, w którym premiowano biblioteki za atrakcyjny sposób spisania historii swojej biblioteki na tle dziejów miejscowości i przedstawienie dokumentacji w formie kroniki bibliotecznej. Do udziału w konkursie swoje prace zgłosiły następując placówki biblioteczne: Filia Nr 2 MBP w Białej Podlaskiej, MBP w Terespolu, GBP w Konstantynowie, Piszczacu, Rossoszu, Sławatyczach, Wisznicach oraz Filie GBP w Halasach i Rogoźnicy gm. Międzyrzec Podlaski.

Zwyciężyła **Gminna Biblioteka Publiczna w Kodniu**, którą nagrodzono drukarką komputerową. Drugie miejsce przyznano **Gminnej Bibliotece Publicznej w Drelowie** i nagrodzono aparatem cyfrowym. Trzecie miejsce zdobyła **Gminna Biblioteka Publiczna w Rokitnie**, którą uhonorowano zestawem głośnikowym do komputera. Nagrody ufundowała firma „Komputer 3000”.

Finał wojewódzkiego konkursu na najaktywniejszą bibliotekę publiczną woj. lubelskiego miał miejsce 14 stycznia 2005 r. w siedzibie Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Lublinie. **Gminna Biblioteka Publiczna w Wisznicach**, reprezentująca powiat bialski w rywalizacji o tytuł najaktywniejszej biblioteki publicznej woj. lubelskiego 2003-2004 zajęła trzecie miejsce. Ponadto organizatorzy konkursu nagrodzili MBP w Białej Podlaskiej za najlepszą organizację współzawodnictwa w powiecie.

REGULAMIN

powiatowego konkursu plastycznego na ekslibris biblioteczny

I Organizatorzy

- Miejska Biblioteka Publiczna w Białej Podlaskiej
- Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. Oddział w Białej Podlaskiej

II Cele

- kształtowanie wrażliwości na piękno i estetykę książki
- zainteresowanie młodych czytelników tematem ekslibrisu
- rozwijanie umiejętności plastycznych
- promocja biblioteki w środowisku
- wzbogacenie bibliotek o najbardziej estetyczny i wdzięczny znak własnościowy książki

III Warunki uczestnictwa

- konkurs trwa od lutego do kwietnia 2005 r.
- uczestnikami mogą być dzieci i młodzież klas IV – VI szkoły podstawowej, I – III gimnazjum i uczniowie szkół ponadgimnazjalnych
- zadaniem uczestników jest wykonanie projektu ekslibrisu biblioteki w swojej miejscowości lub z której korzysta najchętniej

- ✓ praca powinna być wykonana samodzielnie, dowolną techniką (rysunek, grafika, grafika komputerowa)
- ✓ każdy uczestnik może złożyć maksymalnie 3 prace formatu A₆ (pocztówka) lub mniejsze + dyskietka (dotyczy ekslibrisów wykonanych techniką komputerową)
- ✓ projekt powinien odzwierciedlać tradycje biblioteki, miejscowości lub regionu; może to być również ekslibris wykonany z okazji np. jubileuszu biblioteki, Roku Andersena, czy Tygodnia Bibliotek
- ✓ w każdym wypadku musi zawierać nazwę biblioteki
- ✓ prace powinny posiadać na odwrocie następujące informacje:
 - imię i nazwisko autora
 - wiek i klasa
 - dokładny adres zamieszkania
 - nazwę biblioteki

IV Finał

- prace konkursowe należy przesłać w **nieprzekraczalnym terminie 23.04.05r.** na adres:

Miejska Biblioteka Publiczna
Dział Instrukcyjno – Metodyczny
ul. Warszawska 12 a
21 – 500 Biała Podlaska

- prace zostaną ocenione i nagrodzone w trzech grupach wiekowych
 - szkoła podstawowa
 - gimnazjum
 - szkoła ponadgimnazjalna

komisja przy ocenie prac będzie kierowała się następującymi kryteriami:

- **oryginalność pomysłu**
- **bezpośrednie nawiązanie do tematyki bibliotecznej lub regionalnej**
- **estetyka wykonania**
- uroczyste ogłoszenie wyników i rozdanie nagród nastąpi w trakcie trwania Tygodnia Bibliotek.
O dokładnym terminie finaliści i biblioteki zostaną powiadomieni odrębnie
- przewiduje się wydanie pokonkursowego katalogu ekslibrisów
- najlepsze prace zostaną umieszczone na stronie internetowej Miejskiej Biblioteki Publicznej w Białej Podlaskiej
- projekty ekslibrisów wrócą do bibliotek i zostaną wykorzystane do oznaczania księgozbioru

Ekslibris – (z łaciny *ex libris* – z książek) znak własnościowy książki. Ma postać niewielkiej, artystycznie zaprojektowanej kartki papieru przyklejanej do wewnętrznej strony okładki. Zawiera nazwisko lub nazwę instytucji, np. biblioteki, lub inicjały właściciela książki zazwyczaj wkomponowane w rysunek symbolizujący jego zawód, czy zainteresowania, charakter księgozbioru.

Ekslibrisy są zwykle dziełem artysty grafika i stąd pełnią podwójną rolę w książce: znaku własnościowego i elementu ozdobnego. W ostatnim okresie pełnią jeszcze jedną funkcję – znaku okolicznościowego, np. rocznica powstania biblioteki, rocznica związana z patronem placówki.

Ex libris – słowa najczęściej występujące w napisie własnościowym ekslibrisu, poprzedzające nazwisko właściciela księgozbioru lub nazwę biblioteki. Odpowiedniki polskie: książka, książki, biblioteka, z biblioteki, ze zbioru (księgozbioru)

NAGRODA PREZYDENTA RP ZA TWÓRCZOŚĆ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY "SZTUKA MŁODYM"

Nominowani do Nagrody w roku 2004

Kapituła Nagrody Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej za Twórczość dla Dzieci i Młodzieży „Sztuka Młodym” w składzie: Grzegorz Leszczyński (przewodniczący), prof. Alicja Baluch, Krystyna Kwiatkowska, Jerzy Moszkowicz, prof. Joanna Papużyńska-Beksiak, Lech Śliwonik wyłoniła 10 osób i instytucji nominowanych do Nagrody w 2004 roku. Spośród tej dziesiątki Prezydent RP, po zasięgnięciu opinii Kapituły, wybierze laureata III edycji. Uroczystość wręczenia Nagrody odbędzie się na początku grudnia w Pałacu Prezydenckim.

A oto pełna lista tegorocznych nominowanych:

Centrum Wychowania Estetycznego im. Wiktorii Kubisz w Bielsku-Białej – „rodzinny” ośrodek edukacji kulturalnej, prowadzony przez kolejne pokolenia rodziny Kubiszów. Stwarza on młodym ludziom szanse rozwijania zainteresowań m.in. w ruchu recytatorskim i teatralnym, w pracowniach plastycznych, grupach muzycznych i tanecznych, zespołach technicznych i naukowych, sekcjach językowych, literackich i dziennikarskich. 50 lat działalności „Kubiszówki” to blisko 50 nagród ogólnopolskich, znane w kraju teatry i zespoły muzyczne (np. słynny Teatr Poezji Heliotrop), a przede wszystkim niezwykła atmosfera i ponad 40 tysięcy wychowanków.

Joanna Kulmowa – znana, lubiana, ciągle wydawana autorka bajek i wierszy dla dzieci i młodzieży. Prawie sześćdziesięcioletni dorobek obejmuje 23 tomiki wierszy, 5 tomów prozą oraz ponad 20 utworów scenicznych i radiowych. Jej twórczość, tłumaczona na wiele języków, zaliczana jest do najoryginalniejszych zjawisk literatury dziecięcej w Europie, porównywana m.in. do twórczości Astrid Lindgren. Jej powieść pt. „Wio, Leokadio!” została uznana przez UNESCO za jedną z najlepszych na świecie książek dla dzieci.

Alojzy Andrzej Łuczak – pisarz, ale przede wszystkim pomysłodawca, założyciel i prezes Pro Sinfoniki - młodzieżowego ruchu miłośników muzyki w Poznaniu. Ta unikatowa na skalę światową inicjatywa od 36 lat rokrocznie skupia tysiące młodych osób w klubach i kołach, działających przy przedszkolach, szkołach i uczelniach wyższych. Pro Sinfonika to liczne koncerty, spotkania, konkursy, plebiscyty,

wydawnictwa, a także cykliczny Festiwal Klubów i Kół Młodych Melomanów, Grand Prix Pro Sinfoniki, Medale Muzycznej Zasługi oraz Uniwersytet Muzyczny, którego wykładowcami byli m. in.: Witold Lutosławski, Stefan Śledziński, Jan Weber i inni.

Marek Michalak – pomysłodawca i prezes Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci Chorych „Serce” w Świdnicy, twórca programu terapeutyczno-prewencyjnego „Centrum Przyjaźni Dziecięcej”, w ramach którego 10 lat temu założył zespół „Serduszka”. Przewinęło się przez niego ok. 300 dzieci pochodzących z rodzin patologicznych. Członkowie zespołu uczestniczą w przeglądach krajowych i międzynarodowych, nagrywają płyty i teledyski, występują na wielkich scenach u boku gwiazd polskiej estrady, a także w salach szkolnych i szpitalnych. W 1994 r., na prośbę swoich podopiecznych, został Kawalerem Orderu Uśmiechu – najmłodszym w historii tego odznaczenia (miał wtedy 23 lata).

Anna Onichimowska – popularna, wielokrotnie nagradzana w kraju i za granicą autorka ponad 20 książek dla dzieci i młodzieży, ok. 30 słuchowisk radiowych, 5 sztuk teatralnych i telewizyjnych, licznych antologii. Kontynuuje i rozwija znaczący w literaturze polskiej nurt krótkich opowiadań dla najmłodszych. Jest prezesem Polskiej Sekcji IBBY (International Board on Books for Young People) i dyrektorem Fundacji „Świat Dziecka”, która m. in. organizuje coroczny konkurs pn. „Dziecięcy Bestseller Roku”.

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Słupsku – od 11 lat główny inicjator i organizator cyklicznej imprezy pod nazwą „Słupska Wiosna Literacka”. Jako wydarzenie o charakterze lokalnym szybko zyskało rozgłos w całym kraju. Słupskie święto literackie to autorskie spotkania w szkołach i przedszkolach, warsztaty dla nauczycieli, wystawy, koncerty i konkursy dla dzieci. Rokrocznie skupia ono tysiące wielbicieli. Z inicjatywy pracowników Biblioteki powstało także Stowarzyszenie Edukacyjne „Volumin”, które wydaje książki lokalnych autorów oraz organizuje spotkania literackie w wiejskich szkołach okolic Słupska.

Wojciech Retz – twórca Grupy Teatralno-Muzycznej „Na Górze”, którą tworzą młodzi ludzie z głębokim upośledzeniem umysłowym, podopieczni Domu Pomocy Społecznej w Rzadkowie. Grupa powstała, jak mawia jej założyciel, „z buntu przeciwko terapii”. Spektakle są wspólnymi spotkaniami – rozmowami o życiu jej członków, o ich myślach i doświadczeniach. Przez ponad 10 lat istnienia zespół wypracował wysoki poziom artystyczny, zyskał uznanie na ogólnopolskich przeglądach artystycznych osób niepełnosprawnych, kilka jego spektakli zostało zarejestrowanych przez Telewizję Polską.

Teatr Animacji w Poznaniu – jedna z najznakomitszych scen w Polsce, kontynuuje tradycje słynnego Teatru Lalki i Aktora „Marcinek”, wzbogacając jego dorobek o nowoczesne koncepcje lalkarstwa. Cieszy się ogromną popularnością zarówno ze

względem na wybitny zespół, jak i doskonały dobór repertuaru, który nie stroni ani od klasyki, ani od utworów najnowszej dramaturgii. Wyrazem międzynarodowego uznania są zaproszenia na festiwale m.in. do Rosji, Hiszpanii, Japonii, Anglii czy Finlandii oraz długa lista nagród i wyróżnień. W zeszłym roku dyrektor Teatru, pan Janusz Ryl-Krystianowski powołał do życia Ogólnopolski Festiwal Polskich Sztuk Współczesnych dla Dzieci i Młodzieży KON-TEKSTY, jedyny tego rodzaju festiwal w Polsce.

Józef Wilkoń – wybitny artysta grafik, jeden z najaktywniejszych w Polsce ilustratorów książek dla dzieci (ok. 100 tytułów w kraju i ponad 50 za granicą). Znany i ceniony na całym świecie, jego prace wystawiane są w muzeach książki dziecięcej w Europie i Azji. Jako autorytet i niezwykła osobowość od lat zapraszany do gremiów jurorskich najbardziej znanych międzynarodowych konkursów plastycznych. Popularyzator polskiej kultury za granicą, twórca Konkursu na Najpiękniejszą Książkę Roku

Sabina Włodarska – znakomita dyrygentka chóralna, wybitna interpretatorka współczesnej muzyki polskiej. Współpracuje z czołowymi polskimi kompozytorami, występuje w prestiżowych salach koncertowych w Polsce i za granicą, nagrywa w Polskim Radiu i Telewizji. Od ponad 20 lat kieruje młodzieżowym zespołem „Alla Polacca” przy Teatrze Wielkim-Operze Narodowej – jedną z najlepszych tego typu formacji artystycznych w kraju. Jest twórcą i dyrektorem corocznego festiwalu dla dzieci i młodzieży „Europejskie Spotkania Chóralne”.

Laureatem Nagrody Prezydenta RP za Twórczość dla Dzieci i Młodzieży „Sztuka Młodym” w 2004 roku została **Joanna Kulmowa**, która otrzymała od Prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego dyplom oraz rzeźbę autorstwa Zofii Wolskiej.

DZIECIĘCY BESTSELLER ROKU 2002

Nagroda Dziecięcy Bestseller Roku przyznawana jest przez Fundację Świat Dziecka założoną w 1990 roku przez grupę ludzi profesjonalnie związanych z książką dla dzieci. Fundatorzy postawili sobie za cel popularyzację najwartościowszych dokonań sztuki dla dziecka tak w kraju, jak i za granicą, pomoc pensjonariuszom domów dziecka i ośrodków wychowawczych, a także małym pacjentom szpitali oraz wszystkim innym dzieciom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.

W tym roku konkurs Dziecięcy Bestseller Roku miał już swą dwunastą edycję. Jego celem jest promocja książek wartościowych pod względem: literackim, merytorycznym, graficznym i poligraficznym. Nagradzani są wydawcy, a nie autorzy, tłumacze czy ilustratorzy. Otrzymują oni wykonane przez dzieci statuetki znaku Fundacji - Dongi oraz dyplomy honorowe.

Jury profesjonalne w składzie: Irena Bolek (przewodnicząca), Bohdan Butenko, Joanna Olech, Anna Onichimowska, Hanna Szeliga-Czajkowska, Mira Weber przyznało

Dużego Donga książkę

"Nawet nie wiesz, jak bardzo cię kocham" Sama McBratneya,
opublikowanej przez wydawnictwo Egmont.

Uzasadniając swój werdykt jury podkreśliło, że książka McBratneya z ilustracjami Anity Jeram to "piękna i mądra rozmowa o miłości".

Mali jurorzy, po długiej i burzliwej naradzie, do ścisłego finału konkursu dopuścili książki: "Magiczny domek na drzewie" i "Historyjki o Alicji".

Ostatecznie

Małego Donga otrzymała

seria **"Mały domek na drzewie"**, wydana przez wydawnictwo Egmont.

W uzasadnieniu werdyktu podkreślono, że książka ta ma wartką akcję, przejrzysty tekst z dużymi marginesami oraz "przedstawia ciekawe i pouczające historie dla dziewcząt i chłopców".

Jury profesjonalne postanowiło też przyznać **Nagrodę Specjalną**
wydawnictwu **Literatura**

za śmiałą koncepcję edytorską książki "Wandalia Chotomistyczne" w opracowaniu graficznym Bohdana Butenki.

DZIECIĘCY BESTSELLER ROKU 2003

Jury konkursu „Dziecięcy Bestseller roku 2003” Fundacji „Świat Dziecka” w składzie Bohdan Butenko (Prezes Fundacji) Irena Bolek (Przewodnicząca Jury) oraz Joanna Onichimowska (V-Prezes Fundacji) ogłosiło 1 czerwca w Klubie Księgarza/Rynek Starego Miasta w Warszawie nagrody i wyróżnienia.

Dużego Donga otrzymało Wydawnictwo Muchomor

Małego Donga otrzymało Wydawnictwo Egmont Polska za "Niezwykłą księgę hipnotyzmu Molly Moon" Georgii Byng

Wyróżniona:

- **Wydawnictwo Mag** otrzymało wyróżnienie za niebanalny sposób wprowadzenia na polski rynek twórczości autora **"Koraliny" Neila Gaimana**
- **Wydawnictwo Literackie** za książkę **Doroty Terakowskiej "Dzień i noc czarownicy"** z ilustracjami Bohdana Butenki - udany mariaż brawurowej oprawy graficznej i znakomitego tekstu literackiego
- **Wydawnictwo Egmont Polska** za udostępnienie polskim młodym czytelnikom światowej literatury sensacyjnej o wysokich walorach literackich (**Lemony Snicket - "Seria Niefortunnych Zdarzeń"**, **Cornelia Funke - "Król Złodziei"**, **Georgii Byng - "Niezwykła księga hipnotyzmu Molly Moon"**)
- **Wydawnictwo Nasza Księgarnia** za **"Małą encyklopedię Domowych Potworów"** **Stanisława Marijanovica** w błyskotliwym tłumaczeniu **Hanny Baltyń**

KSIĄŻKA ROKU 2004

Nagroda Polskiej Sekcji IBBY

Nagroda „Książka Roku” wręczana jest od 1988 roku, a finansowana przez Ministerstwo Kultury oraz sponsorów. Jej celem jest promocja wartościowej i artystycznej polskiej książki dla dzieci. Nagrody i wyróżnienia otrzymują żyjący, rodzimi autorzy najlepszych książek dla dzieci, wydanych w danym roku. Równolegle przyznawane są nagrody za najpiękniejsze opracowania graficzne i ilustracje.

W ramach konkursu „Książka Roku” przyznawane są także wyróżnienia i nagrody dla osób działających wyjątkowo aktywnie na rzecz promocji książki dla dziecka.

Konkurs jest jedyną tego rodzaju imprezą w Polsce, gdzie nagradzani są nie tylko twórcy książki dziecięcej i młodzieżowej, ale również ludzie przyczyniający się do jej upowszechniania.

W tym roku jury przyznało trzy nagrody (po jednej w każdej kategorii) i sześć wyróżnień.

Nagroda literacka:

Maciej Wojtyszko „Bromba i filozofia” (Jacek Santorski & Co)

Honorowe wyróżnienia:

Liliana Bardijewska „Moje - nie moje” (EZOP)

Grażyna Ruszewska „Leon i kotka” (Fro9)

Małgorzata Strzałkowska „Gimnastyka dla języka (i Polaka, i Anglika)” (Media Rodzina)

Nagroda dla ilustratora:

Grażyna Lange za ilustracje i opracowanie graficzne książki „Biały niedźwiedź. Czarna krowa” Marcina Brykczyńskiego (Nasza Księgarnia)

Honorowe wyróżnienia:

Piotr Fąfrowicz za ilustracje, **Grażyna Lange** za opracowanie graficzne książki „Leon i kotka” (Fro9)

Ewa Kozyra-Pawlak za ilustracje do książki „Jedzie pociąg z daleka” (Muchomor)

Krystyna Lipka-Sztarballo za ilustracje, **Joanna Gwis** za opracowanie graficzne książki „Nie wiem kto” Danuty Wawilow (GWP)

Nagroda za upowszechnianie czytelnictwa:

Helena Legowicz, kierownik Oddziału Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie.

NAGRODA IM. KORNELA MAKUSZYŃSKIEGO

Nagroda Literacka im. Kornela Makuszyńskiego przyznawana dotychczas przez Fundację „Książka dla Dziecka” i redakcję czasopisma „Guliwer” zostanie wręczona w tym roku po raz jedenasty. Nagroda, ustanowiona w 1994 roku w hołdzie znakomitemu, popularnemu polskiemu pisarzowi, autorowi książek dla dzieci i młodzieży, którego utwory cechuje humor i silna wiara w prymat dobra, przyznawana jest dorocznie żyjącemu, rodzimemu autorowi, za wydaną w poprzednim roku książkę beletrystyczną dla dzieci młodszych.

W tym roku na konkurs wydawnictwa nadesłały następujące książki:

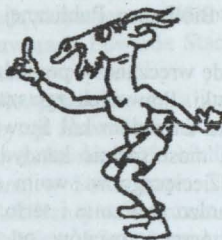
- Grzegorz Hołub „Rany boskie dziadek zwariował” (Wydawnictwo Wektor),
- Jan Karp „Rany boskie Julek” (Nasza Księgarnia),
- Grzegorz Kasdepke „Dziwne przygody bajkopisarza” (Literatura),
- Grzegorz Kasdepke „Kuba i Buba” (Literatura),
- Izabela Klebańska „Jak dżdżownica Akolada o muzyce opowiada” (Literatura),
- Mariusz Niemycki „Kraina Obi-Boków. Cz. 1”, (Skrzat),
- Mariusz Niemycki „Nadzieja Obi-Boków. Cz. 2” (Skrzat),
- Mariusz Niemycki „Niežność skrzaciątko” (Skrzat),
- Mariusz Niemycki „Skrzacie straszdyło” (Skrzat),
- Tomasz Trojanowski „Julka i koty” (Literatura),
- Barbara Wicher „Tybald i przepowiednia Studni Praprzodków” (Skrzat),
- Wojciech Wiślak „Pan Kuleczka. Skrzydła” (Media Rodzina),
- Beata Ostrowicka „Lulaki, Pan Czekoladka i przedszkole” (Literatura),
- Małgorzata Strękowska-Zaremba „Abecelki i duch Bursztynowego Domu” (Pracownia Pedagogiczna i Wydawnicza),
- Michał Zaremba „Tam gdzie żyją krasnoludki” (Fundacja Dzieciom „Zdążyć z pomocą”).

Jury konkursowe, powołane przez organizatora tegorocznej edycji – Miejską Bibliotekę Publiczną im. Łukasza Górnickiego w Oświęcimiu, w składzie: Grażyna Lewandowicz, Aneta Satława, Maria Marjańska-Czernik, Stanisława Niedziela, pod przewodnictwem prof. Joanny Papużyńskiej, zapoznało się ze zgłoszonymi do nagrody książkami, wydanymi w roku ubiegłym i nominowało następujących autorów:

- Grzegorza Hołuba za książkę „Rany boskie dziadek zwariował”,
- Małgorzatę Strękowską-Zaremba za „Abecelki i duch Bursztynowego Domu”
- Wojciecha Wiślaka za „Pana Kuleczkę. Skrzydła”.

Nagrodę Literacką im. Kornela Makuszyńskiego za rok 2003 jury, większością głosów, postanowiło przyznać **Małgorzacie Strykowskiej-Zaremba** za książkę „Abecelki i duch Bursztynowego Domu” (Pracownia Pedagogiczna i Wydawnicza)

Jury doceniło walory edukacyjne i poznawcze książki, opis pełen swoistego humoru z wplecionymi trafnie w tekst ilustracjami Joanny Olech. „To udana próba dopasowania potrzeb, zainteresowań do młodego, początkującego czytelnika i umiejętne połączenie humoru z przygodą” – czytamy w protokole jury.

JUBILEUSZOWA NAGRODA IM. ANNY PLATTO

Wreszcie bibliotekarki pracujące z dziećmi doczekały się uznania. Stało się to dzięki Nagrodzie im. Anny Platto, przyznawanej corocznie w województwie lubelskim 8 sierpnia, z wyjątkiem dnia wolnego. Okazją jest rocznica urodzin Anny Platto, zasłużonej bibliotekarki dziecięcej i nauczycielki, pracującej w latach 60.-80. XX w. w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie.

W tym roku Nagrodę wręczano w poniedziałek, 9 sierpnia. Jak co roku, starannie wybierano kandydatki. Prawo ich zgłaszania przysługiwało kierownictwom bibliotek powiatowych oraz zarządom kół Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Jedyńm warunkiem, jaki musi spełnić kandydatka, to jej bezpośredni udział w rozwijaniu czytelnictwa dziecięcego w swoim środowisku. Biblioteki powiatowe podchodzą do zgłoszeń bardzo poważnie i serio, stąd liczba nominacji jest ograniczona. W przypadku niektórych powiatów, od dyrekcji można było usłyszeć, że „jeszcze nie w tym roku, jeszcze musimy podciągnąć niektóre sprawy”.

Każda zgłoszona biblioteka i kandydatura były starannie skontrolowane przez komisję, powołaną przez dyrekcję Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie. Jej skład stanowiły 2 bibliotekarki (WBP i PBP Lublin) i przedstawiciel Towarzystwa Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego. Komisja pracowała cały lipiec, odwiedzając placówki, zbierając dane, porównując wyniki.

Na uroczystość, której organizatorami były: Wojewódzka Biblioteka Publiczna, Towarzystwo Biblioteki Publicznej i prywatni sponsorzy, zaproszono, oprócz tegorocznych kandydatek do Nagrody, władze administracyjne i kulturalne województwa i Lublina, Izbicy (stamtąd pochodziła A. Platto), laureatki z lat poprzednich, prezesa Rady Naukowo-Programowej Biblioteki, zarząd Towarzystwa Biblioteki Publicznej, koleżanki i kolegów Anny Platto z lat studenckich, przedstawicieli mediów oraz kierowników działów.

Spotkanie miało interesującą scenografię. Odkryto się w Galerii Zielonej, która swoim wyglądem i atmosferą wprowadza świąteczny i uroczysty nastrój. Na przodzie trzy tablice – plansze, na środkowej portret A. Platto, na prawej tableau z fotogramami dotychczasowych dziewięciu laureatek.

Na spotkanie przybyli Leszek Kraczkowski, wicedyrektor Departamentu Kultury i Sztuki Urzędu Marszałkowskiego, reprezentujący Marszałka Województwa Lubelskiego, Iwona Jańczuk z tegoż Departamentu, Jan Twardowski z Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Lublinie, Grażyna Lewandowicz z Biblioteki Narodowej i ok. 70 osób spośród zaproszonych. Szczególnie cieszyła obecność siostry Patronki Nagrody, Mirosławy z najbliższymi krewnymi.

Uroczystość rozpoczął Dariusz Kwiatkowski, młody muzyk lubelski, własną kompozycją muzyczną do wiersza Józefa Czechowicza *Muzyka ulicy Złotej w Lubli-*

nie. W imieniu organizatorów gości serdecznie powitał wicedyrektor WBP Zdzisław Bieleń. Powiedział, że spotkanie odbywa się w 60. rocznicę urodzin Anny Platto i jest dziesiąte w kolejności. Następnie Grażyna Lewandowicz wygłosiła interesujący odczyt „Biblioteki dziecięce dzisiaj”. Prelegentka rozpoczęła od przedstawienia stanu bibliotek dziecięcych w Polsce na początku XXI w. Najwięcej czasu poświęciła na problemy czytelnictwa dziecięco-młodzieżowego. Mówiła o roli i znaczeniu czytania oraz pracy z książką w rozwoju intelektualnym i kształtowaniu osobowości młodego czytelnika. Nowe środki przekazu nie wypierają książki. Jeśli chcemy w przyszłości mieć dorosłych czytelników – stwierdziła – to już dziś musimy starać się o pozyskiwanie najmłodszych czytelników. Dużo zależy od aktywności bibliotekarek w tym zakresie. Przykład stanowią tutejsze laureatki, że Nagroda im. Anny Platto jest jedyną w Polsce nagrodą przyznaną bibliotekarkom dziecięcym. Część muzyczno-wokalna, oparta na utworach Edwarda Stachury, w wykonaniu Kwiatkowskiego zakończyła ten fragment uroczystości.

Głos zabiera Zofia Szumiło, przewodnicząca jury Nagrody, która odczytuje końcowy protokół. Kolejno wyczytuje nazwiska bibliotekarek, które uzyskały nominacje do Nagrody. Były to: Grażyna Jarosz z Filii bibliotecznej w Majdanie Sopockim Gminnej Biblioteki Publicznej w Suścu (pow. Tomaszów Lub.), Magdalena Mazurek z Gminnej Biblioteki Publicznej w Jastkowie (pow. Lublin), Ewa Myka z Filii nr 2 Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Mickiewicza w Lubartowie, Joanna Puchacz z Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Tarnogrodzie (pow. Biłgoraj) i Barbara Sułek z Miejskiej Biblioteki Publicznej w Kraśniku. Każdej z nich wicedyrektor Bieleń wręcza dyplom z nominacją. **Jako ostatnia jest wyczytana Anna Rafalska, bibliotekarka z Filii nr 28 Miejskiej Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie, która została tegoroczną laureatką Nagrody.** Następuje uzasadnienie werdyktu. Nagrodę otrzymała za całokształt wieloletniej pracy z młodymi czytelnikami. Rejestr szczegółowych dokonań obejmował:

- umiejętność nawiązywania kontaktu z młodymi czytelnikami, rozpoznawania ich potrzeb,
- aktywizowanie i rozbudzanie zainteresowań;
- dobrą znajomość literatury i umiejętne kierowanie czytelnictwem;
- wzorowe merytoryczne przygotowanie księgozbioru do udostępniania i szczególną dbałość o kolorowy, wesoły, bajkowy wizerunek biblioteki dziecięcej;
- stworzenie z biblioteki miejsca przyjaznego dzieciom, w którym bibliotekarz jest przyjacielem, powiernikiem, a także życzliwym doradcą;
- systematyczne doskonalenie umiejętności zawodowych poprzez uczestnictwo w kursach, szkoleniach oraz wykorzystywanie zdobytej wiedzy w pracy z czytelnikami, szczególnie elementów pedagogiki zabawy Polskiego Stowarzyszenia Pedagogów i Animatorów KLANZA;
- przemyślany dobór tematyki, wysoki poziom merytoryczny i dużą wartość przygotowywanych samodzielnie pomocy metodycznych, wzorową i systematyczną realizację programu edukacji czytelniczej we współpracy ze szkołami, przedszkolami, świetlicami działającymi przy Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, pozyskiwanie czytelników z innych dzielnic Lublina;

- stosowanie różnych form i tematów zajęć (lekcje biblioteczne, zabawy literackie, zajęcia plastyczne, głośne czytani, konkursy) proponowanych czytelnikom w różnym wieku;
- objęcie cyklicznymi działaniami bibliotecznymi dzieci specjalnej troski, uczące się w klasach integracyjnych, a także z rodzin ubogich i patologicznych;
- dbałość o bieżące potrzeby edukacyjne czytelników, zapoznajowanie ich z aktualnymi wydarzeniami politycznymi, społecznymi, literackimi (m.in. cykl zajęć „Dobroć i tolerancja”, Unia Europejska).

Warto także zwrócić uwagę na wyniki działalności czytelniczej Oddziału Dziecięcego Filii nr 28. W 2003 r. z jej usług korzystało 790 młodocianych czytelników, z których każdy wypożyczył po 21 książek. W blisko trzystu zajęciach (ściśle 291) uczestniczyło 3500 osób.

Nagrodę wręczyła siostra Patronki, Mirosława Platto. Anna Rafalska otrzymała piękny dyplom i nagrodę pieniężną. Wzruszona laureatka przyjmuje gratulacje i kwiaty od M. Platto, organizatorów, przełożonych i koleżanek z MBP, gości. Gratulacje składa też Ł. Kraczkowski.

Następnie głos zabrała laureatka. Podziękowała za wyróżnienie, które uważa za prestiżowe. „Jest to także nagroda – mówi wzruszona – dla czytelników dziecięcych i młodzieżowych bibliotek lubelskich. Cieszę się, że miałam okazję poznać Annę Platto, jako bibliotekarkę i jako swego wykładowcę w Studium Bibliotekarskim w Lublinie. Wiele Jej też zawdzięczam”.

Dwa utwory muzyczne kończą część oficjalną uroczystości. Wszyscy goście zostają zaproszeni do sąsiedniej Sali na smakowite torty, ciasta, galarety owocowe i inne delikatesy, gdzie mogą porozmawiać na temat uroczystości, spraw zawodowych i wszelkich nowinach. Czasami jest to spotkanie po latach. Goście chwalą zarówno uroczystość, jak też zastawiony stół.

Informacje o Nagrodzie zostały przedstawione w mediach. W przeddzień Radio Lublin nadało godzinną audycję poświęconą bibliotekom i czytelnictwu dziecięcemu z udziałem Zofii Szumiło, instruktorki czytelnictwa dziecięcego WBP. Prasa lokalna, zwłaszcza „Kurier Lubelski”, informowała o przygotowywanej uroczystości. Relacjonowano również sprawozdanie ze spotkania. Była prezentowana sylwetka Anny Rafalskiej. Także Panorama Lubelska, w wieczornym wydaniu telewizyjnym, pokazała moment wręczenia Nagrody.

W ocenie uczestników spotkania Nagroda im. Anny Platto wpisała się mocno w promocję bibliotek i czytelnictwa na Lubelszczyźnie, a tegoroczna edycja była lepsza od poprzednich.

Zdzisław Bieliń

Wicedyrektor WBP w Lublinie

Przedruk:

„Dostrzegacz Biblioteczny” 2004, nr 3(35)

Miejska Biblioteka Publiczna w Białej Podlaskiej ponownie w gronie laureatów FUNDACJI ABCXXI

2 grudnia 2004 r. w Teatrze Studio w Warszawie odbył się uroczysty Finał 2004 kampanii społecznej „Cała Polska Czyta Dzieciom”, podczas którego Miejska Biblioteka Publiczna otrzymała wyróżnienie w postaci przepięknego medalu autorstwa Doroty Dziekiewicz-Pilich i dyplomu uznania.

Już po raz drugi MBP znalazła się w ścisłym gronie laureatów konkursu na najlepiej przeprowadzony „III Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom”. Wśród ponad 400 sprawozdań z przebiegu akcji nadesłanych z całej Polski, Fundacja ABCXXI doceniła i nagrodziła przedsięwzięcia podejmowane w mieście Biała Podlaska i całym powiecie bialskim mające na celu promowanie idei głośnego czytania dzieciom.

W roku bieżącym 95 placówek zaangażowało się w organizację 137 imprez, w trakcie których 70. zaproszonych gości czytało dzieciom książki. 4173 milusińskich bawiło się na festynach, uczestniczyło w zabawach i konkursach.

Dyplom uznania za koordynację działań w ramach „III Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom” otrzymała również Halina Bugajewska – instruktor ds. czytelnictwa dzieci i młodzieży MBP a jednocześnie koordynator powiatowy kampanii społecznej „Cała Polska Czyta Dzieciom”.

Sukces MBP jest niewątpliwie sukcesem i zasługą wszystkich bibliotekarzy aktywnie włączających się w organizację Tygodnia, a także w ciągu całego roku angażujących się w krzewienie idei codziennego czytania dzieciom.

W tym roku Fundacja ABCXXI, w porozumieniu z MBP w Białej Podlaskiej, wyróżniła 5 bibliotek z naszego powiatu. Dyplomy „za aktywny udział w kampanii społecznej Cała Polska Czyta Dzieciom” otrzymały: GBP w Drelowie, FGBP w Żerocinie (gm. Drelów), GBP w Konstantynowie, GBP w Rokitnie i GBP w Rossoszu.

Ponadto nasi sprzymierzeńcy i sympatycy w osobach Andrzeja Czapskiego, Prezydenta Miasta Biała Podlaska i Franciszka Jerzego Stefaniuka, posła na Sejm RP zostali uhonorowani dyplomami „za życzliwość i wsparcie kampanii społecznej Cała Polska Czyta Dzieciom”.

Najciekawsze przedsięwzięcia, przeprowadzone w ramach III OTCD:

- powiatowa inauguracja Tygodnia pt. „Podróż do Bajkowego Lasu” w ramach miejskiego festynu z okazji Dnia Dziecka, min.:
 - o piosenka Natalii Kukulskiej „Wspomnienia są blisko”
 - o czytanie „Lokomotywy” i zabawa w pociąg
 - o zabawy integracyjne
 - o korowód postaci bajkowych
 - o czytanie fragmentów bajek przez osoby z widowni
 - o zabawy i konkursy literackie

- festyny i pikniki rodzinne z okazji Dnia Dziecka (Filia nr 6 MBP w Białej Podlaskiej, FGBP w Horodyszczy, GBP w Drelowie, FGBP w Żerocinie, GBP w Rossoszu)
- „Poczytaj mi babciu” – spotkanie dwóch pokoleń (Filia nr 6 MBP)
- przedstawienia teatralne „Śpiąca Królewna” (MBP w Międzyrzecu Podlaskim), „Królewna Śpiąca i 5 krasnoludków” (GBP w Konstantynowie), które były okazją do zabaw i konkursów promujących głośne czytanie
- spotkanie autorskie z poetą regionalnym i posłem na Sejm RP Franciszkiem Jerzym Stefaniukiem (GBP w Drelowie)
- wizyta bibliotekarek z zaproszonym gościem – Leszkiem Sokołowskim, Królem Łgarzy 2001r. na Oddziale Dziecięcym Szpitala Powiatowego w Międzyrzecu Podlaskim (MBP w Międzyrzecu Podlaskim)
- wycieczka do lasu, spotkanie z leśnikiem, czytanie w plenerze (GBP w Piszczacu)
- pogadanka dla rodziców w przedszkolu i przekazanie materiałów promujących potrzebę czytania dzieciom (Filia Nr 9 MBP w Białej Podlaskiej)
- imprezy biblioteczne (min. czytanie przez zaproszonych gości, zabawy, konkursy, przedstawienia, pasowanie na czytelnika itp.)
- uroczyste zakończenie III OTCD w ramach Dni Białej Podlaskiej
 - o piosenka Natalii Kukulskiej „Wspomnienia są blisko”
 - o krótka informacja o akcji „Cała Polska Czyta Dzieciom”
 - o inscenizacja „Wszyscy Bialczanie promują czytanie” w wykonaniu Młodzieżowego Teatru Słowa z Osiedlowego Domu Kultury w Białej Podlaskiej
 - o „Czerwcowy stragan bajek” – czytanie przez zaproszonych gości (Anna Kaliszek – naczelnik Wydziału Spraw Społecznych UM, Franciszek Jerzy Stefaniuk – poseł na Sejm RP, Andrzej Czapski – Prezydent Miasta, Artur Żukowski – komendant Straży Miejskiej)
 - o wspólne złożenie przysięgi o codziennym czytaniu dzieciom przez wszystkich uczestników festynu:
 - „My Bialczanie przyrzekamy
 - Przyrzekamy uroczyste
 - Czytać książki osobiście
 - I tym dużym i tym małym
 - By wyrosły na wspaniałych,
 - małych ludzi, dobrych ludzi,
 - którzy będą podziw budzić.”
 - o ogłoszenie mini – konkursu na rymowanek o czytaniu

Nagrodzone rymowanki:

„Codzienne czytanie, kochani Bialczanie
w sercach naszych dzieci na zawsze zostanie”

„Największa przyjemność dziecku sprawisz,
jeżeli miłość mu okażesz.

Sposobem na miłość okazanie
jest książek czytanie”

„Najlepszym prezentem na każdą porę
jest mała książeczka z wielkim humorem”

„Czytaj książkę dzieciom małym i większym
by poznały świat piękniejszy”

A oto przykłady twórczości literackiej z bibliotek powiatu białskiego:

Dzieciom czyta Polska cała,
Bajki, opowieści,
Słucha chętnie dziatwa mała,
Bo wiele w nich treści.

Lubi słuchać o przygodach
Krecika, Kopciuszka
I o drogach, które wiodą,
Tam, gdzie mieszka wróżka.

W bibliotece bajki piękne
Maluchy poznają,
Dlatego tam bardzo chętnie
Tych bajek słuchają.

Jadwiga Dawidziuk, Rokitno

„Wielkie czytanie”

Dzień piękny, słoneczko świeci
do biblioteki maszeruje
spora gromadka dzieci.

Nauczyciel upomina:
nie wychodź na ulice,
swojej pary się trzymaj.

Kasia, Basia, Kacper,
Dominika

Bardzo proszę

Wejść na środek chodnika.

I tak powolnym marszem
Docierają do celu.
Biblioteka jest miejscem,
Gdzie oczekuje na nich
ludzi wielu.

Bibliotekarz, Sekretarz,
Skarbnik, Nauczyciel,
Rodzic, Dyrektor GOK-u
będą czytać dzieciom

baśnie, bajeczki i wiersze
w tym roku.

Nawet balony kolorowe
pięknie się uśmiechają
i razem z książkowymi
przyjaciółmi
do czytania zapraszają.

Cała Polska czyta dzieciom.

Akcja to wspaniała,

a realizatorom

należy się wielkie podziękowanie
i chwała.

Teresa Jarmoszewicz, Dyrektor GBP w Sławatyczach

Oficjalna strona internetowa kampanii „Cała Polska Czyta Dzieciom”:

www.calapolskaczytadzieciom.pl

Kodeks etyczny Fundacji ABCXXI

Celem Fundacji ABCXXI jest:

- dobro i zdrowie emocjonalne (psychiczne, umysłowe i moralne) dzieci i młodzieży
- wychowanie dobrego, mądrego i szczęśliwego człowieka
- rozwój społeczeństwa opartego na wartościach moralnych

1. Fundacja ABCXXI i jej członkowie w działaniach fundacyjnych i wszelkich innych postępują zgodnie z "kodem 12 wartości" obejmującym:

szacunek,
uczciwość,
odpowiedzialność,
odwagę,
samodyscyplinę (umiarek, potencjał),
życzliwość (dobroczynność, szlachetność, solidarność, wdzięczność),
pokojowość (łagodność, cierpliwość, wyrozumiałość)
optymizm (humor)
przyjaźń (lojalność, miłość, wierność),
sprawiedliwość,
piękno (postaw, estetyka otoczenia, szanowanie piękna przyrody)
mądrość (wybaczenie)

2. Fundacja i jej członkowie w działaniach fundacyjnych przestrzegają 12 zasad operacyjnych postępowania:

Zasada aktywnego upowszechniania "kodu 12 wartości"

Zasada zaangażowania i reagowania na zło, nawet małe

Zasada dobrej woli

Zasada wygrana - wygrana (poszukiwanie rozwiązań korzystnych dla wszystkich stron)

Skupianie się na plusach

Unikanie krytykowania jako metody wychowawczej

Bezinteresowny udział w pracy Fundacji

Dbanie o dobre imię i interes Fundacji

Współpraca, wspieranie się, otwartość, respektowanie struktur i hierarchii Fundacji

Stałe samodoskonalenie się, także poprzez czytanie

Zasada twórczej aktywności

Zasada apolityczności

Powody możliwego wykluczenia z Fundacji:

Brak poszanowania zasad etycznych Fundacji

Wykorzystywanie pracy w Fundacji dla korzyści materialnych

Narażanie dobrego imienia i interesu Fundacji

Odmowa współpracy w ramach struktur Fundacji

Skłonność do monopolizowania/zawłaszczania działalności

O życiu Hansa Christiana Andersena

Duński poeta i pisarz Hans Christian Andersen stał się sławny na całym świecie przez swoje baśniowe opowiadania dla dzieci. Pisarz nie miał własnych dzieci, ale sam do końca życia pozostał dużym dzieckiem, lubiącym romantyczny świat fantazji.

2.04.1805 - urodził się w mieście Odense, które leży na wyspie Fionii. W tym czasie miasto to było drugim największym po Kopenhadze miastem w Danii. Nie wiadomo, w którym domu przyszedł na świat. Jego rodzice, Hans i

Anne Marie, należeli do najbiedniejszych mieszkańców Odense. Jego ojciec był tylko czeladnikiem szewskim. Nie miał pieniędzy, żeby zdobyć świadectwo szewca i móc otworzyć warsztat z pomocnikami, nie mógł należeć do cechu szewskiego. Matka Hansa Christiana była trochę starsza od swojego męża i przed ślubem pracowała jako służąca.

Jest w Odense na ulicy Młyna Zakonnego maleńki domek, w którym Hans Christian mieszkał z rodzicami i babcią (matką ojca) od drugiego do czternastego roku życia. Teraz odwiedzają ten dom turyści z całego świata, żeby zobaczyć, gdzie ten sławny pisarz spędził dzieciństwo.

Po latach, gdy był już sławnym na świecie pisarzem, opisał ten dom w „Baśni mojego życia” następująco: „Jedyny mały pokój, który ledwie mieścił warsztat szewski, łóżko i ławę, na której ja spałem, był moim domem dzieciństwa, ale ściany były poobwieszane obrazami, na podróżnym kuferku stały piękne garnuszki, kieliszki i ozdoby, a tam nad warsztatem, przy oknie, była półka z książkami i pieśniami. W małej kuchni nad szafką z jedzeniem wisiał regalik zapelniony talerzami, to małe pomieszczenie wydawało mi się duże i bogate...”.

Ojciec Hansa Christiana był bardzo pracowitym i skromnym człowiekiem. Nie tylko umiał czytać i pisać, ale czytał dzieła takich pisarzy jak angielskiego pisarza Szekspira, duńskiego pisarza Holberga, a także czytał „Baśnie z 1001 nocy”. „Świadomość własnym uporem zdobytej wiedzy” dawała

mu poczucie, że był kimś lepszym w swoim środowisku. Ojciec opowiadał Hansowi Christianowi przeczytane baśnie, robił mu zabawki. Matka Hansa Christiana nie umiała ani czytać ani pisać. W przeciwieństwie do swojego męża, który był wolnomyślicielem i racjonalistą, była ona osobą religijną i bardzo przesadną.

Babcia pracowała w ogrodzie przyszpitalnym i często zabierała wnuka ze sobą. Chłopiec lubił przychodzić do części szpitala, gdzie przebywali najbardziej i gdzie pracowały prądky, ponieważ tam mógł posłuchać różnych opowiadań, a niektóre baśnie ludowe posłyszane wtedy znalazły swoje miejsce w literaturze dorosłego Hansa Christiana Andersena.

Hans Christian miał starszą o 6 lat, przyrodnią siostrę, Karen Marie. Była to córka matki Hansa Christiana i garncarza, za którego matka nigdy nie wyszła za mąż. Dziewczynka nie wychowywała się razem z Hansem Christianem. Jako dorosły człowiek, Hans Christian, odszukał swoją siostrę w Kopenhadze, gdzie była praczką. Nigdy o niej nie wspominał, ani w listach, ani w prywatnych rozmowach.

Ojciec, chociaż był małomówny, starał się przekazać chłopcu wiarę w siebie, wiarę w człowieka i jego możliwości intelektualne. Ojciec uważał, że nie wolno zmuszać syna do zajmowania się czymś, co go nie interesuje, ani nie wolno go bić.

Z dzieciństwa zapamiętał Hans Christian najbardziej wycieczki z rodzicami do lasu, gdzie był pod urokiem kolorowych procesji różnych cechów rzemieślniczych a także zapamiętał barwne uroczystości związane z powitaniem nowego roku, czy sobótki w czasie nocy świętojańskiej. Głęboko przeżywał każde pójście do teatru. Pierwszy raz zabrali go rodzice do teatru, gdy miał 7 lat.

Hans Christian miał naturę indywidualisty. Jego ulubionym zajęciem była zabawa lalkami i zabawkami zrobionymi domowym sposobem. Ojciec zrobił dla niego teatr lalkowy. Latem mógł siedzieć godzinami w ogródku pod fartuchem matki, który był przymocowany do muru przy pomocy kija od miotły i miał wyobrażać namiot. Był dzieckiem spokojnym. Bawił się zawsze sam, nie miał żadnych kolegów.

Gdy miał 5 lat rodzice posłali go do szkoły, ale pod warunkiem, że nauczyciel nie będzie go karał biciem. Gdy rodzice stwierdzili, że nauczyciel nie dotrzymał słowa, przenieśli go do szkoły żydowskiej. Jednak ta szkoła została wkrótce zamknięta i chłopiec był zmuszony przenieść się do szkoły dla biednych, gdzie uczono tylko religii, pisania i rachunków. Nie dużo nauczył się w tej szkole, ale jego ulubionym zajęciem stało się od tego czasu czytanie. Gdy Hans Christian miał 11 lat umarł jego ojciec. Matka musiała szukać pracy u obcych jako praczką. Matka próbowała znaleźć pracę dla syna w fabryce odzieży, potem w fabryce tytoniu, ale Hans Christian albo przy-

chodził z płaczem albo chory do domu. Został więc w domu i miał czas na czytanie pożyczonych książek o życiu sławnych ludzi, co pozwalało mu marzyć, że i on kiedyś stanie się sławnym człowiekiem.

Zresztą kiedyś, gdy Hans Christian był mały, pewna "mądra baba", która umiała wróżyć i znała się na czarach powiedziała do matki Hansa Christiana, że jej syn „będzie miał więcej szczęścia niż na to zasługuje - będzie jak dziki ptak, który wysoko lata i stanie się wielki i wytworny”. Dodała jeszcze coś o tym, że kiedyś Odense zabłyśnie światłem na jego cześć. Ta przepowiednia sprawdziła się później.

Gdy Hans Christian miał 13 lat, jego matka wyszła ponownie za mąż, też za czeladnika szewskiego.

Teatr zajmował wszystkie myśli Hansa Christiana już od dawna. Nawet próbował już pisać małe sztuki, które deklamował wszystkim, którzy tylko chcieli go słuchać. Nie wszystkim one się podobały, ale zawsze usłyszał pochwałę od matki. Kiedyś, po przeczytaniu jakiejś sztuki Szekspira, spróbował napisać własną sztukę z osobami z dworu królewskiego. Wyobrażał sobie, że takie osoby muszą się posługiwać specjalnym językiem, bo przecież nie mogą mówić, jak zwyczajni Duńczycy. Jako dorosły człowiek przypominał sobie, że księżniczka zwracała się do króla ze słowami: „Guten Morgen, mon p'ere, har De godt sleeping?”, a więc trochę po niemiecku, po francusku, po duńsku i w końcu trochę po angielsku. Marzeniem chłopca wtedy było zostać aktorem albo śpiewakiem. Lubił śpiewać i wiele osób uważało, że miał dobry głos. Wyróżniał się też swoim wyglądem wśród swoich rówieśników. Był wysoki i kościsty, miał bardzo jasne włosy, oczy ledwie widoczne przez małe szparki, i okazałych rozmiarów nos. Nie był piękny, miał natomiast miłą osobowość. O tym uzdolnionym chłopcu zaczęto rozmawiać w lepszych sferach towarzyskich i nawet został on przedstawiony księciu Christianowi (późniejszemu królowi Danii). Próbowano znaleźć mecenasa, który by dał pieniądze na porządne wykształcenie chłopca.

Przed spotkaniem u księcia, umówione było z Hansem Christianem, że powie do księcia, że jego największym pragnieniem było studiowanie wiedzy. Jednak Hans Christian zaczął znowu deklamować wiersze i wtedy książę zapytał go, czy to prawda, że on chciałby być aktorem. Książę usłyszał szybko twierdzącą odpowiedź Hansa Christiana i naiwne przyznanie się do tego, że miał powiedzieć, że chciałby studiować wiedzę. Książę uważał, że lepiej będzie, jeśli Hans Christian nauczy się jakiegoś praktycznego zawodu, np.: tokarstwa w drzewie. To z kolei zupełnie nie interesowało chłopca.

Hans Christian stawał się coraz bardziej dorosły i chciał sam decydować o swoim losie. Gdy miał 13 lat został w swojej parafii zapisany na lekcje religii przygotowujące do bierzmowania. Hans Christian nie chciał chodzić

na lekcje do zwykłego księdza, który uczył biedne dzieci, ale wybrał się do proboszcza kościoła katedralnego i poprosił o wpisanie go do klasy proboszcza. Chociaż to przekroczenie granic klasowych bardzo nie podobało się proboszczowi, to nie mógł odmówić chłopcu chodzenia na jego lekcje religii.

18.04.1819, w czasie Wielkanocy przystąpił Hans Christian do bierzmowania. Mając 14 lat wstępował w szeregi ludzi dorosłych i powinien na poważnie zająć się pracą. Matka chciała, żeby poszedł do pracy jako uczeń krawiecki lub uczył się składać książki u introligatora, babcia chciała, żeby zaczął naukę w biurze. Hans Christian chciał stać się sławnym człowiekiem. Droga do sławy, według Hansa Christiana, zaczynała się w Kopenhadze. Tam przecież był Teatr Królewski! I według przepowiedni miał stać się sławnym człowiekiem!

Trudno było przekonać matkę, że wyjazd do stolicy, to była konieczność życiowa. Po wielu naleganiach syna i zgodnie z przyrzeczeniem danym zmarłemu mężowi, że nigdy nie będzie zmuszać syna do robienia tego, czego on nie lubi, matka ustąpiła i zaczęły się przygotowania do wyjazdu. Kiedy nie udało się znaleźć kogoś znajomego, kto mieszkał w Kopenhadze, ktoś wymyślił, że trzeba napisać list polecający do jakiejś znanej wszystkim osoby w stolicy.

Hans Christian namówił swojego znajomego, starego drukarza, żeby napisał list polecający go do sławnej wtedy tancerki baletowej, pani Schall.

Z listem i trzynastoma talarami w kieszeni, przepłacając trzema talarami woźnicę pocztowego, jako pasażer "na gapę" wyruszył 4. września 1819 roku z Odense do Kopenhagi. Aż dwa dni trwała podróż do stolicy, trzeba było przecież przepłynąć statkiem przez Duży Belt.

Pani Schell przeczytała list od nieznanego jej człowieka, zachwalający umiejętności Hansa Christiana. Kiedy Hans Christian zaczął deklamować i potem tańczyć w jej salonie, kazała go wyrzucić z domu.

Lepiej powiodła się wizyta złożona prowadzącemu lekcje śpiewu przy Teatrze Królewskim, panu Siboniemu (był Włochem). Kiedy Hans Christian dotarł do domu śpiewaka, ochmistrzyni powiedziała, że pan Siboni jest zajęty gośćmi, którzy zostali zaproszeni na obiad. Hans Christian potrafił jednak tak wzruszyć serce ochmistrzyni, że poprosiła pana Siboniego o posłuchanie chłopca. Wśród gości znaleźli się ludzie, którzy po wysłuchaniu deklamacji chłopca, postanowili mu pomóc. Zebrano pieniądze na mieszkanie (70 talarów, 10 talarów wypłacano miesięcznie), a sam Siboni udzielał mu lekcji śpiewu. Siboni udzielił mu niewielu lekcji, a poza tym głos Hansa Christiana zaczął się zmieniać i nie brzmiał już tak pięknie. Gdy zabrakło pieniędzy trzeba było znów prosić o wsparcie ludzi zamożnych. Tym razem dostał 80 talarów (wypłacanych po 20 miesięcznie) a poeta Frederik

Hoeegh-Guldberg dawał mu lekcje duńskiego i niemieckiego i postarał się, żeby Hans Christian uczył się też łaciny. Młody H.C.Andersen nie przykładł się do nauki. Chciał występować w teatrze. Próbował zostać baletmistrzem, śpiewał w chórze. Jednak w 1822 roku musiał pożegnać się z karierą aktorską, był złym aktorem, złym śpiewakiem, tańczyć nie potrafił. Otaczający go ludzie widzieli potrzebę kształcenia tego upartego chłopca. Hans Christian postanowił zostać dramaturgiem, ale miał poważne trudności z językiem duńskim, robił błędy ortograficzne i gramatyczne. Musiał też zarabiać na mieszkanie i jedzenie. Mieszkał w coraz gorszych warunkach, ale nigdy się nie skarżył. W ciągu dnia czytał książki pożyczone od uniwersyteckiego bibliotekarza i dalej szył stroje dla lalek do swojego teatrzyku.

W 1821 roku zaprezentował Hans Christian Andersen tragedię rycerską "Kaplica leśna", która była raczej nieporadnym wypracowaniem niż utworem literackim.

W 1822 roku napisał "Zbójcy w Vissenbergu" oraz "Alfsoł". Tematy do swoich "dzieł" plagiatował z przeczytanych utworów, które mu się podobały. Młodemu Andersenowi nie brakowało uporu i odwagi, żeby nachodzić znanych poetów, prozaików, krytyków literatury, ludzi, którzy byli blisko sceny teatralnej i czytać im swoje utwory. Teatr Królewski odrzucił "Zbójców w Vissenbergu", jako nie nadających się do wystawienia w teatrze. Podano dość szczególnie powód odrzucenia utworu : zdemaskował on autora, który odznaczał się "dokładnym brakiem elementarnego wychowania i wszystkich podstawowych wiadomości szkolnych". Także "Alfsoł" został odrzucony przez Teatr Królewski, ale z ciekawą adnotacją, że powinno się młodego pisarza wysłać do szkoły łacińskiej, żeby otrzymał elementarne wykształcenie. Osobą, kryjącą się za tą sugestią, był jeden z najbardziej wpływowych Duńczyków w tamtym czasie, który m.in. zasiadał w dyrekcji Teatru Królewskiego, Jonas Collin.

Jonas Collin postarał się o 3-letnie stypendium z królewskiej fundacji, żeby ten młody, ambitny i bezgranicznie niedouczony człowiek mógł odebrać wykształcenie, jakie otrzymywali chłopcy z bogatych rodzin w tamtych czasach.

Jonas Collin i jego rodzina stała się odtąd ostoją i drugą rodziną dla Hansa Christiana Andersena. 28. października 1822 roku rozpoczął Hans Christian Andersen naukę w drugiej klasie Szkoły Łacińskiej w mieście Slagelse. Miał wtedy skończone 17 lat, a jego szkolni koledzy mieli 11, 12 lat. Mieszkał razem z innym chłopcem w wynajmowanym pokoju. Choć był dużo starszy od swych kolegów, potrafił znaleźć z nimi wspólny język. Bardzo nieprzyjemnie układały się natomiast codzienne stosunki Andersena z dyrektorem szkoły, panem Meislingiem. Meisling miał porywczy charakter, był trudny w kontaktach z ludźmi, niesprawiedliwy w ocenie ludzi. Tak

często, jak to tylko było możliwe drwił z Hansa Christiana, z jego wyglądu i jego skłonności do pisania wierszy. Nawet zabronił mu pisania wierszy, tłumacząc, że Hans Christian powinien bardziej przykładać się do nauki. Hans Christian nie miał kłopotów w nauce; paraliżowała go tylko trema, gdy musiał odpowiadać na pytania Meislinga.

Meisling wykorzystywał Hansa Christiana do pilnowania podopiecznych w czasie, gdy z rodziną przebywał w Kopenhadze na wakacjach. Z trudem dostał tydzień wolnego czasu w święta wielkanocne w 1823 roku, kiedy po 4 latach rozłąki z matką, chciał ją odwiedzić. Drogę ze Slagelse do Odense odbył pieszo, z wyjątkiem drogi przez Duży Belt, którą odbył płynąc statkiem. Matkę spotkał na ulicy w Odense. Radość spotkania musiała być olbrzymia. Matka była bardzo dumna z syna, któremu Bóg pozwolił wejść w szeroki świat. Chociaż była analfaberką, wysyłała listy do syna. Listy te dyktowała ludziom, którzy umieli pisać i potem je wysyłała do syna.

W lecie 1825 roku znów Hans Christian odwiedził matkę w Odense. Po powrocie do Slagelse dowiedział się od żony dyrektora szkoły, że zostają oni przeniesieni wkrótce do Helsingoru, gdzie Meisling również będzie dyrektorem łacińskiej szkoły. Zaproponowała Andersenowi, żeby przeniósł się z nimi do Helsingoru i zamieszkał razem z nimi, nawet od zaraz. Meisling mógłby mu pomóc w nauce łaciny i greki, z którymi to przedmiotami Andersen miał największe kłopoty. Na taką zmianę zamieszkania wyraził zgodę Jonas Collin. Były to trudne lata dla Hansa Christiana Andersena, bo i pani Meisling też miała swoje wady. Ciągłe klóciła się ze służbą i w domu panował wieczny nieporządek. W maju 1826 roku Meisling z rodziną i Hansem Christianem Andersenem przenieśli się do Helsingoru. W kwietniu 1827 roku Hans Christian przerwał naukę w szkole Meislinga i z pomocą prywatnych lekcji w Kopenhadze przygotował się do matury. Egzamin maturalny zdał jesienią 1828 roku, a rok później zdał egzamin z filozofii na Uniwersytecie Kopenhaskim.

Czas pobytu w szkole u Meislinga nazwał pisarz później w swoich wspomnieniach jako "te prawdziwie nieszczęśliwe lata". Wiele razy miał zamiar popełnić samobójstwo, myślał też o przerwaniu nauki i wyemigrowaniu do Ameryki. Na szczęście miał dobrych ludzi wokół siebie, którzy zabierając go na wakacje i święta, dodawali mu sił do przetrwania. Jonas Collin i jego rodzina dała mu ciepło przyjaźni i zawsze służyła dobrą radą. Rodzina kapitana żeglugi, P.E. Wulffa zaprosiła go na ferie bożonarodzeniowe 1825 roku do siebie. Mieszkali oni w tym pałacu, w którym teraz rezyduje głowa państwa duńskiego, królowa Małgorzata II. Pałac nazywa się Pałacem Frederika VIII i jest częścią kilku pałaców, które mają wspólną nazwę: Amalienborg. Z córką państwa Wulffów, Henriette, zaprzyjaźnił się Hans Christian i była ona jedną z najlepszych przyjaciół pisarza aż do jej śmierci w 1858

roku. Pani Wulff próbowała interweniować u Jonasa Collina, żeby porozmawiał z Meislingiem o sytuacji H.C. Andersena. Na list Collina Meisling odpowiedział bardzo niegrzecznie i zaprzeczył, jakoby protegowany Collina był źle traktowany w szkole. Państwo Wulffowie podarowali młodemu Andersenowi 3 tomy dzieł Szekspira w duńskim tłumaczeniu, co sprawiło mu olbrzymią radość.

W tym czasie poznał też znamienitych ludzi, m.in.: fizyka H.C. Oersteda, poetę Adama Oehlenschlaegera, pisarza J.L. Heiberga, którzy odnosili się przyjaźnie do niego.

W 1827 roku w Helsingørze napisał H.C. Andersen wiersz "Umierające dziecko". Tym wierszem zwrócił na siebie uwagę w kraju i za granicą. Ten wiersz uważa się za przełom w karierze pisarskiej Hansa Christiana Andersena. Wiersz jest wzruszający i jest napisany w doskonałej formie poetyckiej.

Wiersz ten już w 1844 został przetłumaczony na język polski przez Leona Potockiego, który tłumaczył go z języka francuskiego.

Hans Christian napisał ten wiersz, kiedy umęczony wiecznym dręczeniem i wmawianiem mu, że jest głupi, że nie nadaje się do niczego, pragnął swojej śmierci. Chociaż Meisling zabronił "Szekspirowi z oczami wampira", jak nazywał Hansa Christiana, pisać wiersze, nie zdało się to na wiele.

Terror psychiczny, w którym się lubował Meisling, obserwowany był także przez nauczycieli w szkole. Jeden z młodszych nauczycieli odwiedził w czasie ferii wielkanocnych w 1827 Jonasa Collina i przekonał go, że należy natychmiast zabrać Hansa Christiana ze szkoły w Helsingørze.

Wraz z powrotem do Kopenhagi wróciła Hansowi Christianowi ochota do życia.

10 lat później, gdy H.C. Andersen był już sławnym pisarzem, przypadkowo spotkali się dwaj panowie, Andersen i Meisling, na ulicy. Meisling przeprosił swego ucznia za złe traktowanie go w szkole. Powiedział, że się pomylił, że jest mu przykro z tego powodu, że przyznaje, że Andersen ma teraz wyższą pozycję od niego i żeby Andersen zapomniał mu jego szorstkość. Na koniec powiedział "Pana jest chwała, a mój wstyd", co bardzo wzruszyło H.C. Andersena.

Po wierszu "Umierające dziecko" napisał pierwszą większą pracę literacką, która została wydana i bardzo szybko cały nakład, 500 sztuk, został sprzedany. Ten utwór był zatytułowany: "Podróż piechotą z Kanału Holmensa do Wschodniego Przylądka wyspy Amager". Kanał Holmensa leży w centrum Kopenhagi, a na wyspie Amager, która jest oddalona od centrum Kopenhagi o kilka km, jest teraz międzynarodowe lotnisko "Kastrup" w Kopenhadze. W 1833 roku zmarła matka H.C. Andersena w Odense w domu dla ubogich.

Rok 1835 jest rokiem, w którym H.C.Andersen zostaje uznany jako powieściopisarz (powieść "Improwizator") oraz ukazują się drukiem pierwsze baśnie, które w pierwszym wydaniu miały tytuł : "Baśnie opowiedziane dzieciom". Hans Christian staje się sławny w Danii, a zaraz potem w Niemczech, Anglii, Holandii, Francji, Włoszech, Stanach Zjednoczonych Ameryki etc. etc. Polacy nie mieli swojego państwa wtedy, byli pod zaborami rosyjskim, pruskim i austriackim, ale Polacy mogli czytać pierwsze baśnie Andersena już w 1852 roku. Baśnie były tłumaczone z języka francuskiego na polski, bo zapewne nie było Polaków, którzy mogliby podjąć się bezpośredniego tłumaczenia z języka duńskiego na polski.

Odtąd cieszył się pisarz sławą w kraju, czyli w Danii, i jeszcze większą za granicą.

H.C.Andersen podróżował dużo po Europie. Już w 1831 odbył swoją pierwszą podróż zagraniczną; pojechał do Niemiec, gdzie wędrował po górach Harzu i był w Szwajcarii Saksońskiej, gdzie zwiedził wiele miast niemieckich, m.in. Drezno. W 1833 i 1834 roku wyjechał do Francji i Włoch. We Włoszech zrodził się pomysł napisania "Improwizatora". Jego ostatnią długą zagraniczną podróżą była podróż do Portugalii, którą odbył w towarzystwie syna Edwarda Collina, Jonasa Collina juniora. Było to w roku 1866, kiedy Andersen miał już 61 lat.

Ponadto krajami, które odwiedził Hans Christian Andersen były: Holandia, Grecja, Turcja, Anglia, Szkocja, Hiszpania, Szwecja, Norwegia. Najbliżej ziem polskich przejeżdżał pisarz w czasie swojej podróży z Grecji w 1841 roku. Postanowił zobaczyć Europę Wschodnią, o której niewiele wiadano w Danii w tamtych czasach. Z Istambułu przepłynął Cieśniną Bosfor na Morze Czarne i wysiadł w Konstancy, w dzisiejszej Rumunii. Wozem konnym dojechał do Czernowody, gdzie wsiadł na parowiec i dopłynął Dunajem do Orsova, gdzie musiał się poddać 10-cio dniowej kwarantannie, zanim mógł kontynuować podróż do Budapesztu, Wiednia, Pragi, dalej przez Drezno w Niemczech do Danii.

W czasie wszystkich swoich podróży robił Andersen wiele notatek w swoich dziennikach, a także ukazywały się opisy tych podróży drukiem.

H.C. Andersen nie założył własnej rodziny, chociaż podobały mu się kobiety; był kilka razy zakochany, ale nigdy nie odważył się żadnej z nich zaproponować małżeństwo. Jego sytuacja ekonomiczna była cały czas uzależniona od różnych fundacji i osób go wspierających. Całe życie mieszkał w wynajętym mieszkaniu. Bardzo rzadko otrzymywał jakieś pieniądze za wydawane książki. Były to czasy, kiedy pisarze i artyści nie mieli praw autorskich. Pieniądze za sprzedaną książkę otrzymywał wydawca. H.C. Andersen otrzymał kilka razy małe sumy od pojedynczych wydawców. Ze Stanów Zjednoczonych Ameryki dostał zaproszenie na turne po kraju, pod-

czas którego na spotkaniach z Amerykanami czytałby swoje utwory. Jednak strach przed możliwością katastrofy statku nie pozwolił mu na podróż do Ameryki. Mógł wrócić bogaty z tej podróży, tak jak to się stało w przypadku angielskiego pisarza, Charlesa Dickensa; spotkania z amerykańskimi czytelnikami przynosiły pisarzom ładne dochody. Jeden z współczesnych Andersenowi pisarzy amerykańskich, Horace Scudder zadbał o to, żeby amerykański wydawca wysyłał Andersenowi w miarę godne honoraria, czyli zapłatę za autorstwo baśni dla dzieci. Jednak Andersen był oburzony na Horace'a Scudder'a, ponieważ tenże w swoim miesięczniku przedstawił Amerykanom duńskiego pisarza fałszywie. Horace Scudder napisał, że w Kopenhadze wszyscy zwracali się do H.C. Andersena : Hansiu (po duńsku "Lille Hans" znaczy dokładnie "Mały Hans", ale jest to forma zdrobnienia od imienia Hans i po polsku należałoby powiedzieć Hansio.) Nikt nigdy nie pozwoliłby sobie powiedzieć do Hansa Christiana : lille Hans! Tę formę zwracania się do osoby dorosłej w Danii uznaje się za obraźliwą. Jeśli ktoś ma dwa imiona należy zawsze zwracać się do niego obydwoma imionami.

To było zapewne jakieś językowe nieporozumienie ze strony Amerykanina, ale Hans Christian Andersen nie potrafił mu tego wybaczyć. Nie do wybaczenia był też opis, że za duńskim pisarzem w Kopenhadze biegały zawsze dzieci, które ciągnęły poły jego płaszcza, prosząc go o opowiadanie bajek, co pisarz zwykł zaraz robić.

Hans Christian Andersen chciał, żeby był uznany przede wszystkim za pisarza dla dorosłych, a nie tylko dla dzieci. Ani jedno duńskie dziecko nigdy nie biegało za pisarzem, a już nie do pomyślenia byłoby, żeby go ciągnęło za poły płaszcza! Taki opis obraził go.

Jednak ta amerykańska "reklama" Andersena obiegała świat i pisarz do dzisiaj jest przedstawiany na różnych ilustracjach do jego książek, jako postać czytającą książkę w otoczeniu gromady dzieci.

W Kopenhadze w Ogrodzie Królewskim stoi pomnik pisarza. Artysta rzeźbiarz chciał przedstawić wielkiego pisarza z otwartą książką, którą czyta dziecku. H.C. Andersen nie zgodził się na ten projekt. Teraz stoi pomnik, który przedstawia pisarza, który siedzi czytając książkę dla niewidocznych słuchaczy.

Chciał stać się sławnym człowiekiem, ale nie z powodu bajek. Już po pierwszym wydaniu "Baśni opowiedzianych dzieciom" powiedział mu znajomy, że "Improwizator" uczyni go sławnym, ale bajki uczynią go nieśmiertelnym. Nie podobało się to pisarzowi; chciał, żeby było odwrotnie. Następne wydania baśni miały tylko tytuł "Baśnie". Pisarz uzasadnił tę zmianę tłumaczeniem, że pisane one były również dla dorosłych.

W wielu baśniach w osobach głównych postaci przedstawił samego siebie. Za najbardziej autobiograficzną baśń uważa się "Brzydkie kaczątko".

Brzydki podrzutek pokonując wiele przeciwności losu, wyrósł na najpiękniejszego ptaka w gromadzie.

H.C. Andersen był człowiekiem bardzo wrażliwym na punkcie swojej osoby. Ciągłe dążył do uznania i sławy. Czuł się niedoceniany w kraju i wśród najbliższych mu osób. Czuł się obco w każdym otoczeniu. W rodzinie Collinsów nigdy nie czuł się do końca zaakceptowany. Z ludźmi ze środowiska, z którego się wywodził, stracił zupełnie kontakt, bał się ich. Lubił być zapraszany do ludzi o wysokiej pozycji społecznej, do właścicieli dużych majątków ziemskich, ale cenił wyżej "szlachectwo ducha" od "szlachectwa krwi" i dlatego wśród nich też się czuł obco. Bardzo cenił sobie zaproszenia na dwory królewskie i książęce, ale tam zachowywał się bardzo uniesienie.

H.C. Andersen miał naturę dziwaka; bał się jeść mięso wieprzowe, bo mogło może zawierać larwy trychniny; był przeświadczony, że jego żołądek nie może trawić słodkich zup.

Był hipochondrykiem, ciągle obawiał się o swoje zdrowie i przewidywał przy byle okazji, co niedobrego może go spotkać.

H.C. Andersen był człowiekiem głęboko religijnym, ale nie dewotycznym. Do kościoła chodził rzadko. Jego wiara sprowadzała się do trzech spraw: wiara w jednego Boga, człowiek powinien żyć uczciwie, dusza człowieka jest nieśmiertelna.

W towarzystwie ceniony był za swój humor. Potrafił opowiadać o wydarzeniach dnia w sposób humorystyczny, nie zważając na prawdziwość opowiedzianej historii.

Chętnie śpiewał, gdy został o to poproszony; przebywając za granicą miał w swoim repertuarze pieśni duńskie. W Muzeum H.C. Andersena w Odense można zobaczyć jego misterne wycinanki z papieru, jego rysunki ołówkiem i piórkiem. Był może pierwszym artystą, który robił kolaże; łączył rysunki, fotografie i inne materiały w jedną kompozycję.

Baśnie, bajki. Większość utworów została wymyślona przez H.C. Andersena i nie ma podobnych bajek na świecie. Bajki odzwierciedlają świat człowieka, ten dobry i ten zły. Pod postaciami zwierząt, roślin, ptaków, przedmiotów domowych, kryją się charaktery ludzi.

W roku 1867 został honorowym obywatelem Odense. W roku 1875 , 2-go kwietnia, przy okazji uroczystych obchodów jego 70-tych urodzin został odznaczony Krzyżem Komandorskim przez króla Danii, Christiana IX. W Kopenhadze 4. sierpnia (przed południem) 1875 roku zmarł Hans Christian Andersen.

Książki Hansa Christiana Andersena zostały przetłumaczone na około 125 języków. Baśnie są w dalszym ciągu drukowane, wystawiane w teatrach i filmowane we wszystkich częściach świata.

Obecnie utwory literackie dla dorosłych nie są znane poza granicami Danii, a i w Danii nie znajdują wielu czytelników. W całym świecie znanych jest 10 - 20 baśni, ze 156 napisanych. Największą popularnością cieszą się baśnie w Europie Wschodniej, a więc m.in. w Polsce, a następnie w Chinach, Japonii i USA.

W swojej ojczyźnie oprócz baśni i opowiadań na stałe znalazło swoje miejsce kilka wierszy H.C. Andersena. Do wierszy tych duńscy kompozytorzy napisali muzykę. Pieśni te zna każdy Duńczyk. Są to pieśni o charakterze patriotycznym, opiewają Danię i jej piękno. Najbardziej znane są: "W Danii się urodziłem, tam jest mój dom" (po duńsku: I Danmark er jeg født, der har jeg hjemme), "Jutlandia między dwoma morzami" (po duńsku: Jylland mellem tvende have).

Od wielu lat komplet "Baśni" H.C. Andersena jest częstym prezentem z okazji bierzmowania. Baśnie będą towarzyszyły młodemu Duńczykowi w jego dorosłym życiu i będą pod ręką, gdy urodzi się nowe pokolenie, któremu znów przekazana zostanie ich ponadczasowa mądrość.

Maryla Twardowska-Spangshus

Opracowano na podstawie następujących źródeł:

Elias Bredsdorff: H.C.Andersen. 1992.H.Topsoee-Jensen: Hans Christian Andersen (Dansk Biografisk Leksikon)

*Skrócona wersja życiorysu H. Ch. Andersena
może być wykorzystana na spotkaniu z czytelnikami*

Jan Christian Andersen przyszedł na świat 2 kwietnia 1805 roku. Urodził się w Odense, na wyspie Fonii, w rodzinie biednego szewca. Był jego jedynym synem. W dzieciństwie mały Jan Christian doświadczył chłodu i głodu do woli. Przyszły lata, że nawet chleb jadał rzadko. Mimo wszystko jego wczesne dzieciństwo nie było ponure, rodzice poświęcali mu dużo uwagi, zwłaszcza ojciec często opowiadał synowi piękne baśnie i rozmaite zasłyszane ciekawe historie.

Po śmierci ojca w 1814 roku chłopiec zaznał prawdziwej nędzy. Niejakim pocieszeniem w trudnych chwilach była jego przyjaźń ze starym marynarzem, gawędziarzem chętnie wspominającym ciekawe zdarzenia swego życia.

Do szkoły mały Jan chodził krótko, bieda nie pozwoliła matce nawet na skromne opłaty za naukę chłopca. Postanowiła oddać go do warsztatu sukienniczego do terminu, miał wtedy dwanaście lat. Niedługo tam był, nie nadawał się do tej pracy.

Najbardziej lubił marzyć. W wyobraźni był sławnym twórcą, aktorem, poetą. Niestety, przyszło mu poprzestać na terminowaniu u krawca w Odense. Nie rozstawał się jednak ze swoimi marzeniami o sławie i w 1819 roku – miał wtedy 14 lat – znalazł się w Kopenhadze. Jednakże pomimo wysiłków nie udało mu się zaangażować do teatru i trafił do terminu u stolarza. Nie trwała długo ta jego nowa praca podobnie jak inne, jej podobne. Na krótko udało się chłopcu dostać do konserwatorium muzycznego, chciał zostać śpiewakiem, niestety mutacja, a potem choroba gardła przekreśliła jego nadzieje.

Jan Christian pomimo wszelkich przeciwności losu nie poddał się. Dużo czytał w bibliotece publicznej w Kopenhadze, zaczął też pisać. Dzięki dramatowi „Słońce elfów” i pomocy życzliwych ludzi otrzymał stypendium, które pozwoliło mu na naukę w gimnazjum. Dalszą naukę wspominał później jako czasy ciężkiej pracy i upokorzeń.

W kwietniu 1827, nie ukończywszy szkoły, na wezwanie swego protektora, który dowiedział się o jego ciężkim życiu w gimnazjum Jan Christian wrócił do Kopenhagi. Dzięki pomocy pana Collina, radcy dworu, któremu zawdzięczał stypendium i u którego zamieszkał, zdał egzamin i otrzymał świadectwo dojrzałości.

Okres studiów uniwersyteckich to dla Jana Christiana Andersena nie tylko czas ciągłej biedy i borykania się z losem, ale także czas intensywnej twórczości literackiej. Doskonali i rozwija swój warsztat artystyczny, dzięki pomocy radcy dworu zwiedza Niemcy i Włochy.

Jego podróże zaowocowały nowym materiałem literackim, ukazują się kolejne tomiki jego baśni i po pewnym czasie okazało się, że zdobyły one sobie wiernie, stale rosnące grono czytelników.

Stał się sławny, utwory jego tłumaczono na wszystkie języki świata. Jednakże w życiu osobistym był samotny.

Pasją pisarza były podróże. Podczas nich poznał i dał się poznać wielu wybitnym ludziom tamtych czasów.

Siedemdziesiąte urodziny pisarza obchodził uroczyście cały kraj. Oddawano mu hołd, wielbiono. Gdy zmarł 4 sierpnia 1875 roku cała Dania była w żałobie.

Tekst zaczerpnięto z książki: H. Ch. Andersen: Córka Króla Trzęsawisk, Warszawa 1996

Hans Christian Andersen

1805-1875

O Hansie Christianie Andersenie...

do wykorzystania na gazetki, wystawy, wieczory literackie, itp.

Dotychczas w baśniach bohater był nosicielem dobra lub zła. U Andersena jest nosicielem jednego i drugiego, i ma możliwość wyboru. W tym wyborze pomagają mu magiczne siły i przedmioty, one ułatwiają mu ten wybór. Jest tu zawarta wielka prawda o człowieku, bowiem nie ma ludzi tylko dobrych lub złych”

Dorota Terakowska

Mnie się wydaje, że baśniopisarz nie powinien nigdy uciekać od rzeczywistości, w której żyje, on powinien z niej czerpać. Największą siłą baśni jest to, że ma ścisły, bezpośredni związek z sytuacją osobistą pisarza. Baśnie Andersena dlatego są takie smutne, bo życie tego pisarza było smutne. Im bardziej baśń będzie odchodzić od czarno-białego obrazu bohaterów, od happy endu na siłę do znaków zapytania na końcu, które podważają ten happy end – tym bardziej baśń będzie prawdziwa. Pierwszym, który to uczynił i z których czerpiemy był właśnie on Hans Christian Andersen.

Dorota Terakowska

(...) sprawdziłam, iż współczesne dzieci – choć wybierają konkretne wartości z baśni Andersena to jednocześnie płaczą nad losem „Brzydkiego kaczątka” czy „Dziewczynki z zapalkami”.

(...) Kontynuacją klasycznej baśni, baśni Andersena jest baśń nowoczesna, zwana fantasy. Jest to gatunek ogromnie pojemny, bo korzysta ze sztafażu baśni klasycznej, a jednocześnie pokazuje całą prawdę o naszym świecie i to w sposób niezmiernie klasyczny. Pokazuje reifikację współczesnego człowieka, naszą pogoń za pieniądzem, brak czasu na wartości autentyczne, na miłość, przyjaźń, zainteresowanie dla innych. Jest to i kontynuacja zatem i nowoczesność.

Gertruda Skotnicka

Wielkie przygarbione chłopisko o ogromnych dłoniach i stopach, któremu marzyła się kariera aktorska, niezgrabiasz o sercu wiecznie spragnionym miłości, śmieszyl i drażnił...

Wojciech Żukrowski

Niezależnie od tego, czy Andersen urodziłby się synem szewca czy synem barona, był człowiekiem, który miał ogromną nadwrażliwość i który miał w sobie cały ból świata, a jednocześnie ogromny talent poetycki. To się zbiegło i on musiał tę wrażliwość na ból świata wyrazić w czymś, co jest dla poety najważniejsze – w metaforze poetyckiej. Jego baśnie to wielkie poetyckie metafory i w tym ich siła.

Joanna Kulmowa

Moje baśnie przeznaczone są zarówno dla starszych, jak i dla dzieci. Te ostatnie rozumieją tylko zewnętrzny tok, a ludzie dojrzały odczuwają ich głębszą treść”

Hans Christian Andersen

(...) jego baśnie zdobyły serca czytelników spośród różnych ras i narodów od Ameryki po Japonię, Indie i Afrykę i rozślały imię wielkiego Duńczyka po całym świecie. Poetycki czar baśni Andersenowskich zwyciężył wszystkie granice. Przełożono je już na ponad trzydzieści języków, min. na chiński, arabski, bengalski, hindi.

Czytają je dzieci, czyta młodzież, czytają starsi. Piękno i prostota języka, miłość do świata i ludzi, gorące współczucie dla pokrzywdzonych i słabych, a nade wszystko siła wyobraźni ożywiającej wszystko dookoła – podbijają czytelników pod każdą szerokością geograficzną.

(...) W świecie jego baśni bohaterami są przeważnie ludzie biedni, którzy poznali w życiu głód, nędzę i poniewierkę. Serce pisarza, który sam od dzieciństwa tak twardo borykał się z losem, czuło jest szczególnie na dół bezbronnych istot, narażonych na ciosy życia. Dlatego też tyle ciepła i rzewnych myśli poświęca dzieciom, sierotom, starcom. W baśniach jego zawsze też zwycięża sprawiedliwość i dobro tryumfuje, a zło otrzymuje zasłużoną karę.

Anna Miłska

Pośród kół, w których obracał się codziennie, były oczywiście dzieci, im też poświęcił wiele czasu, opowiadając przeróżne historie, które bądź to w danej chwili sam wymyślał, bądź powtarzał ze znanych baśni. Niezależnie od tego, czy opowiadał własne, czy cudze, czynił to tak żywo i ciekawie, że dzieci były nim zachwycone – słowa toczyły się nieprzerwanie, swobodnie, zdobne w bogactwo zwrotów językowych, a podkreślał je mimiką, bliską dziecięcym umysłom.

Edward Collin

Ileż czekało go mąk i rozczarowań, zanim się przekonał, że jest naprawdę łabędziem (...) Dziwne to było życie, samotne, niespokojne – chciwe wrażeń i sławy, chciwe poklasku, podróży i blasku książęcych dworów, nigdy nie zaspokojonych ambicji, nigdy nie sytych apetytów, zawsze głodne zawodowych przyjaźni, nie kojące nigdy prawdziwą miłością, prawdziwym domem. Bezdomny w ukochanej ojczyźnie, samotny wśród przyjaciół – przeszedł przez długie życie jak ruchomy chiński cień. Szukający sławy w dramatach i powieści, jak gdyby na marginesie, niechcący tworzył swoje istotne dzieło (...) prostota jego opowiadań, zwyczajność języka do dziś dnia biją żywym źródłem.

Jarosław Iwaszkiewicz

Jego droga do sławy była trudna i ciernista, wiele jeszcze musiał przeżyć, zanim zdobył rozgłos; nie oszczędzone mu były cierpienia zranionej dumy i ambicji twórczej, musiał jeszcze przez długie lata przebijać się przez gąszcz obojętności swych rodaków, znosić złośliwości krytyki, a czasem nawet ostre wypadki przeciw sobie i jadowite przycinki i żarty. Jego sztuki i powieści nie zawsze spotykały się z życzliwym przyjęciem w Danii i nie one rozślawiły jego imię, ale baśnie, które Andersen zaczął pisać, traktując je raczej jako wytchnienie po trudach „poważnej” twórczości.

Anna Miłska

W baśniach podwaja rzeczywistość. Komórka, rynsztok, rów, ziarno, wszystko to nabiera znaczeń, wchodzi w grę, żeby nas wyjaśnić. Nas. Nasze charaktery. My do rozpoznania jako zapalki, garnki, pogrzebacze. On to umiał. Jedno zdanie na portret człowieka (...)

U Andersena niektóre oczywistości są niepokojące jak na ciepłarniany gust pedagogiczny. Pies wie, że musi pójść z kanapy na łańcuch, bo już był za duży, biedak wie, że może otrzymać w niebie wyższe miejsce niż niejeden bogacz, ale na ziemi nie trzeba przedstawiać wozu na niewłaściwy tor (...)

Baśnie Grimmów są ponure, ciężkie. Andersen natomiast funkcjonuje na papierach nieskazitelnych do podejrzliwości. Wybrzydząmy na braci, tymczasem u Duńczyka śmierć także potrafi być błahostką. Czarownica czegoś nie wyjaśniła: „Wtedy żołnierz odrąbał jej głowę. Miała za swoje”. Przeciwstawiam Grimmom, ale i u niego kościotrupy chwieją się na stryczkach, z doniczek wyrastają czaszki, w jeziorze leży martwe dziecko zakołysane przez sny.

Anna Strońska

Miał umiejętność czynienia pięknym i niezwykłym wszystkiego, co nas otacza. Mądry Duńczyk pokazał, ile znaczy cieszenie się tym, co istnieje dookoła, na co nie zwracamy uwagi, choćby to był kolorowy czajnik i miedziane rondle. Pokazał, jak w życiu liczy się przyjaźń, upór, fantazja, praca.

Kira Gałczyńska

Bajki wyrastają z jego przeżyć. W każdej z nich jest kropla krwi jego własnego serca i dlatego są wiecznie żywe i aktualne, podczas gdy niezliczone próby naśladownictwa jego stylu nie powiodły się.

(duński uczyony)

Po śmierci Andersena, pośród niezliczonych telegramów, wieńców i kwiatów od dworu królewskiego, od mieszkańców Danii i przyjaciół zagranicznych, od dzieci całego świata widniał jeden skromny napis, który w kilku słowach powiedział najgłębszą prawdę o wielkim baśniopisarzu:

Ty żyjesz, chociaż martwe masz powieki,
Bo w sercach dzieci trwać będziesz na wieki.

Nagroda im. Hansa Christiana Andersena

Co dwa lata IBBY przyznaje autorom i ilustratorom książek dziecięcych swoje najwyższe wyróżnienie - Nagrodę im. Hansa Christiana Andersena. Otrzymują ją osoby żyjące, których twórczość jest bardzo ważna dla literatury dziecięcej.

Nagroda ta, często nazywana "Małym Noblem", to najważniejsze międzynarodowe odznaczenie, przyznawane za twórczość dla dzieci. Patronem nagrody jest Jej Wysokość, Małgorzata II, Królowa Danii.

Nominacje do tej prestiżowej nagrody zgłaszane są przez narodowe sekcje, a wyboru laureatów dokonuje międzynarodowe jury, w którego skład wchodzi badacze i znawcy literatury dziecięcej.

Nagrodę im. H. Ch. Andersena zaczęto przyznawać w 1956 roku, w kategorii Autor, a pierwszy ilustrator otrzymał ją dziesięć lat później. Na nagrodę składają się: złoty medal i dyplom, wręczane na uroczystej ceremonii, podczas Kongresu IBBY.

Z okazji przyznania nagrody ukazuje się zawsze specjalny numer czasopisma "Bookbird", w którym zamieszczane są nazwiska nominowanych, a także sprawozdanie z obrad Jury.

Wszystkie działania związane z przyznawaniem Medalu - Nagrody im. H. Ch. Andersena wspierane są finansowo przez firmę Nissan Motor Co.

laureaci:

►w kategorii pisarz 1956-2004

- 2004 **Martin Waddell** (Irlandia)
- 2002 **Aidan Chambers** (Wielka Brytania)
- 2000 **Ana Maria Machado** (Brazylia)
- 1998 **Katherine Paterson** (USA)
- 1996 **Uri Orlev** (Izrael) Wyspa na ulicy Ptasiej
- 1994 **Michio Mado** (Japonia)

1992 Virginia Hamilton (USA)
 1988 Annie M. G. Schmidt (Holandia)
 1986 Patricia Wrightson (Australia)
 1984 Christine Nöstlinger (Austria)
 1982 Lygia Bojunga Nunes (Brazylia)
 1980 Bohumil Řiha (Czechosłowacja)
 1978 Paula Fox (USA)
 1976 Cecil Bodker (Dania)
 1974 Maria Gripe (Szwecja)
 1972 Scott O'Dell (USA)
 1970 Gianni Rodari (Włochy)
 1966 José María Sanchez-Silva (Hiszpania)
 1966 James Krüss (Niemcy)
 1966 Tove Jansson (Finlandia)
 1964 René Guillot (Francja)
 1962 Meindert DeJong (USA)
 1960 Erich Kästner (Niemcy)
 1958 Astrid Lindgren (Szwecja)
 1956 Eleanor Farjeon (Wielka Brytania)

W kategorii ilustrator 1966-2004

2004 Max Velthuis (Holandia)
 2002 Quentin Blake (Wielka Brytania)
 2000 Anthony Browne (Wielka Brytania)
 1998 Tomi Ungerer (Francja)
 1996 Klaus Ensikat (Niemcy)
 1994 Jörg Müller (Szwajcaria)
 1992 Květa Pacovská (Czechy)
 1990 Lisbeth Zwerger (Austria)
 1988 Dušan Kállay (Czechosłowacja)
 1986 Robert Ingpen (Australia)
 1984 Mitsumasa Anno (Japonia)
 1982 Zbigniew Rychlicki (Polska)
 1980 Suekichi Akaba (Japonia)
 1978 Svend Otto S. (Dania)
 1976 Tatjana Mawrina (ZSRR)
 1974 Farshid Mesghali (Iran)
 1972 Ib Spang Olsen (Dania)
 1970 Maurice Sendak (USA)

1968 Jiří Trnka (Czechosłowacja)

1966 Alois Carigiet (Szwajcaria)

Lista Honorowa im. H. Ch. Andersena

Na Listę Honorową IBBY co dwa lata wpisywani są pisarze, ilustratorzy i tłumacze niedawno wydanych, wyjątkowych książek dla dzieci i młodzieży, pochodzących z krajów członkowskich IBBY. Tytuły wybierane są przez sekcje narodowe, z których każda może nominować po jednej osobie w każdej kategorii. Wyjątek stanowią kraje, w których jest więcej niż jeden język oficjalny. Te sekcje mogą zgłaszać do trzech książek w kategorii pisarz i tłumacz. Najważniejsze kryterium wyboru tytułów do zgłoszenia na Listę Honorową jest takie, by były to książki najlepsze z dostępnych w danym kraju, a także polecane czytelnikom na całym świecie. Lista Honorowa IBBY jest jedną z najszerzej oddziałujących i skutecznych metod realizacji celu IBBY, jakim jest budowanie więzi między narodami poprzez literaturę dla dzieci.

Podczas odbywających się co dwa lata Kongresów IBBY, laureaci otrzymują dyplomy honorowe, a ich książki pokazywane są szerokiej publiczności. Siedem zestawów wyróżnionych tytułów krąży po świecie, uświetniając swoją obecnością różnego rodzaju imprezy czytelnicze i targi książki. Za każdym razem wydawany jest również katalog, rozsyłany do wszystkich sekcji narodowych.

Pełen zbiór książek wpisanych na Listę Honorową IBBY przechowywany jest w Internationale Jugendbibliothek w Monachium, Szwajcarskim Instytucie ds. Mediów dla Dzieci i Młodzieży w Zurychu oraz w Centrum Sztuki dla Dziecka Bibiana w Bratysławie.

►w kategorii: ilustrator

Polskie książki na Liście Honorowej im. H. Ch. Andersena

2004 - Beata Ostrowicka *Świat do góry nogami*

2002 - Katarzyna Kotowska *Jeż*

2000 - Krystyna Siesicka *Dziewczyna mistrza gry*

1998 - Anna Onichimowska *Najwyższa góra świata*

1994 - Dorota Terakowska *Córka czarownic*

1988 - Marta Tomaszewska *Wielkolud z Jaskini Piratów albo Tajemnica czwartej ściany*

1986 - Danuta Bieńkowska *Daniel na Saharze*

1984 - Adam Bahdaj *Gdzie twój dom, Telemachu?*

1982 - Małgorzata Musierowicz *Kwiat kalafiora*

- 1980 - Zofia Chądryńska *Wstęga pawilonu*
- 1979 - Ewa Nowacka *Kilka miesięcy, całe życie*
- 1979 - Wanda Chotomska *Drzewo z czerwonym żaglem*
- 1978 - Edmund Niziurski *Sposób na Alcybiadesa*
- 1976 - Wojciech Żukrowski *Porwanie w Tiutiurlistanie*
- 1974 - Janusz Domagalik *Koniec wakacji*
- 1966 - Hanna Ożogowska *Ucho od śledzia*
- 1964 - Irena Jurgielewiczowa *Ten obcy*

►w kategorii: ilustrator

- 2004 - Agnieszka Żelewska *Bajki o rzeczach i nierzeczach* Z. Beszczyńskiej
- 2002 - Krystyna Lipka-Sztarballo *Sen, który odszedł* A. Onichimowskiej
- 2000 - Maria Ekier *Dębolki* J. Kulmowej
- 1998 - Janusz Stanny *Pchła Szachrajka* J. Brzechwy
- 1988 - Jerzy Flisak *Hubert w wielkim kapeluszu* O. Preusslera
- 1986 - Olga Siemaszko *Bajeczki* J.I. Kraszewskiego
- 1984 - Elżbieta Gaudasińska *Idzie rak nieborak* D. Wawilow
- 1982 - Wiesław Majchrzak *Walc panny Ludwika* H. Januszewskiej
- 1980 - Teresa Wilbik *Moje próżnowanie* J. Kulmowej
- 1978 - Antoni Boratyński *Droga księżycowa* M. Kann
- 1976 - Janusz Grabiański *O krasnoludkach i o sierotce Marysi* M. Konopnickiej

►w kategorii: tłumacz

- 2004 - Jarosław Mikołajewski *Historyjki o Alicji, która zawsze wpadała w kłopoty* G. Rodariego
- 1998 - Iwona Zimnicka *Hej, czy jest tam kto?* J. Gaardera
- 1988 - Sławomir Błaut *Nie kończąca się historia* M. Endego
- 1984 - J. Karczmarekiewicz-Fedorowska *Wyspa potworów* A. Masspain
- 1982 - Hanna Kostyrko *Cypisek* V. Čtvrťka
- 1980 - Teresa Chłapowska *Pamiętniki Tatusia Muminka* T.M. Jansson

Propozycje baśni Andersena

W roku 2005 obchodzimy 200 - lecie urodzin wielkiego bajkopisarza duńskiego, Hansa Christiana Andersena. Ogłoszone przez Danię obchody Roku Andersenowskiego rozpoczną się 2 kwietnia, w dniu urodzin Pisarza. Fundacja ABCXXI, zaproszona przez Ambasadę Królestwa Danii do współorganizowania obchodów w naszym kraju, pragnie uczcić pamięć wielkiego Pisarza proponując wszystkim swym współpracownikom całoroczną lekturę Jego baśni i rozmowy o wartościach, które przekazywał. Baśnie mogą być kanwą dla rozmów i dyskusji o ludzkich cnotach i przywarach.

Kwiecień - „Calineczka”

(2 kwietnia: Święto Calineczki - np. Bal u Calineczki)

Kwiecień miesiącem empatii - rozmowy o wrażliwości i współczuciu

Maj - „Brzydkie kaczątko”

Maj miesiącem akceptacji

unikanie krytykowania wyglądu innych, rozmowy o potrzebie akceptacji i tolerancji, odkrywanie swoich mocnych stron, kształtowanie poczucia własnej wartości bez względu na krytyczne zdanie innych osób

Czerwiec - „Stokrotka, Słowik”

Czerwiec miesiącem szacunku dla przyrody i wolności dla zwierząt

rozmowy o tym, że ludzie bez zastanowienia niszczą przyrodę lub pozbawiają wolności ptaki i inne zwierzęta - w dobie kamer nie trzeba więzić zwierząt w klatkach i ogrodach zoologicznych, by je zobaczyć. Nie należy zadawać innym cierpień. Także okazja do rozmowy o bezmyślnej fascynacji nowościami i "postępem".

Lipiec - „Krzesiwo”

Lipiec miesiącem refleksji nad granicami zaradności i potrzeba dotrzymywaniem słowa

Sierpień - „Dziki łabędzie”

Sierpień miesiącem wytrwałości

Wrzesień - „Nowe szaty cesarza”

Miesiąc wiary we własny osąd i odwagi przeciwstawienia się presji ogółu

Październik - „Mała syrena”

Październik miesiącem szlachetności

(gdy dla cudzego dobra ponosimy ofiarę)

Listopad - „Królowna na ziarnku grochu”

- „Ogrodnik i jego chlebobawcy”

Listopad miesiącem refleksji nad przyczynami snobizmu

Grudzień - „Dziewczynka z zapalkami”

Grudzień miesiącem dobroci i praktycznie okazywanej troski o dobro
innych

nie tylko użalajmy się nad losem innych, ale pomagajmy im w praktyczny
sposób

Styczeń - „Królowa Śniegu”

(bal karnawałowy u Królowej Śniegu)

Styczeń miesiącem przyjaźni, miłości i poświęcenia

refleksje nad dwiema postawami życiowymi - życzliwością dla świata
i postrzeganiem świata "ze szkłem z diabelskiego zwierciadła" w oku lub
sercu

teks ze strony

www.calapolskacztyadzieciom.pl

WIERSE O ANDERSENIE

Wanda Chotomska

Dzień dobry, Panie Andersenie!

Było brzydkie kaczątko,
 najsmutniejsze z kaczątek,
 zahukane, malutkie i słabe,
 dokuczali mu wszyscy
 i nikt o tym nie wiedział,
 że z kaczątka narodzi się łabędź.
 Dzień dobry, Panie Andersenie,
 Pan daleko pośród gwiazd,
 a tutaj rośnie pokolenie
 i to pytanie zadać czas:
 - A co z nas będzie?
 Co z nas będzie?
 Czy w srebrne pióra
 dmuchnie wiatr?
 Czy wyrośniemy na łabędzie
 jak to kaczątko z dawnych lat?
 Jeszcze pióra za małe,
 jeszcze skrzydeł nie widać,
 jeszcze łabędź nie gotów do lotu.
 Ej, kacząta, słyszycie?
 Pan Andersen w nas wierzy,
 nie możemy mu sprawić zawodu.
 Dzień dobry, Panie Andersenie,
 my nie rzucamy słów na wiatr,
 będziemy starać się codziennie,
 żeby łabędzie ujrzały świat.
 Pan wie, co będzie,
 co z nas będzie,
 i już niedługo przyjdzie czas,
 że wyrośniemy na łabędzie
 i pofruniemy aż do gwiazd.

List do Andersena

Ja dziękuję panu
 panie Janie Christianie
 za to bardzo dziecinne bajanie.
 Za kominiarczyka, co się kochał w pasterce.
 Za słowika -
 że miał żywe serce.
 Za szkiełko Królowej Śniegu.
 I za smutny los żołnierzyka cynowego.
 Za księżniczkę na ziarnku grochu.
 Za cień,
 który trwa przy mnie wszędzie.
 I za każde brzydkie kaczątko,
 co wie teraz,
 że labędziem
 będzie.

Józef Ratajczak

Podsluchane w bajkach Andersena

Gdybym miał czarodziejskie krzesiwo,
 Jak Andersen, tego jestem pewien,
 pojąłbym zaraz za żonę z baśni jakąś królewnę.
 I pies by mi wiernie służył o ślepiach jak młyńskie koła.
 Och, jeśli tylko zechcecie, to i psa tu przywołam.
 A ja usiądę na krześle z królewną swą, jak na tronie
 i w sen jak w baśń opuszczę oczy czytaniem znużone.
 Wtedy w tulipanie zamieszkam jak Calineczka,
 z ołowianym żołnierzykiem odbędę dalekie podróże,
 na wyspie nieznanej popłynę do morskiego kraju,
 gdy wyspę mi bajka wyróży.
 Ale najchętniej i najdłużej pozostanę pośród ptaków i drzew,
 wśród kwiatów, które pod moim oknem wyrosną
 i już od lata zacznę tęsknić, aż liście przebiją znów śnieg,
 by zazielenić się wiosną.

**Modlitwa za
Hansa Christiana Andersena**

Przychodzę do Ciebie
i modłę się, Panie,
nie zapomnij w niebie
o Hansie Christianie.
Przygarnij Andersena
bliźniutko do siebie
I znajdź trochę miejsca
w nieskończonym niebie
dla żołnierza z ołowiu
i jego tancerki,
dla brzydkiego kaczątka,
dla Kaja i Gerdy.
Dziewczynce z zapałkami
ogrzej zmarznięte dłonie.
Daj jej, Boże, dom ciepły,
w którym kominek płonie.
Nie pozwól, by ziarno grochu
sprawiało księżniczce ból.
I niech się już nie ośmiesza
przed ludem nagi król.
Znajdź, Boże, trochę miejsca
w tajemnych zaświatach
dla pana Andersena
i dla jego świata.

HANS CHRISTIAN ANDERSEN

Zestawienie bibliograficzne materiałów repertuarowych dostępnych w Dziale Instrukcyjno-Metodycznym Miejskiej Biblioteki Publicznej w Białej Podlaskiej

1. Bryl Ernest, Goraj Małgorzata: *Królowa Śniegu* // Kurtyna w górę. – 1989, s. 87-125 (inscenizacja).
2. Ciarkowska Jolanta U., Sienkiewicz Mirosława, Wilczewski Arkadiusz: *Baśniowy świat na scenie*. – 1999, 100 [1] s. (inscenizacje baśni „Królowa Śniegu”, „Calineczka”, „Stara Latarnia”, „Księżniczka na ziarnku grochu”, „Brzydkie Kaczątko”).
3. Grzempa Danuta: *Spotkanie z panem Andersenem* // Biblioteka w Szkole. – 1995, nr 6, s. 16-17 (scenariusz apelu).
4. Gubernat Krystyna: *Świat Andersena* // Biblioteka w Szkole. – 2000, nr 1, s. 13-15 (konkurs czytelnicy; zawiera piosenkę „Świat baśni Andersena”).
5. Kania Aleksandra: *W krainie bajek* // Biblioteka w Szkole. – 2002, nr 6, s. 16 (scenariusz zajęć dla kl. 0-I; stanowi dobre wprowadzenie do czytania Andersena).
6. Klemba Dorota: *Czy znasz baśnie Hansa Christiana Andersena?* // Biblioteka w Szkole. – 1995, nr 6, s. 14-15 (konkurs czytelnicy).
7. Leksowska Lidia, Supronowicz Iwona: *Dzień dobry, panie Andersenie* // Poradnik Bibliotekarza. – 1993, nr 5, s. 25-27 (Scenariusz wieczoru literackiego).
8. Marianowicz Antoni: *Brzydkie Kaczątko* // Kurtyna w górę. – 1989, s. 7-23 (inscenizacja).
9. Micek Irena: *Godzina baśni : scenariusz imprezy bibliotecznej*, Segregator 1 „Imprezy czytelnice”, poz. 59.
10. Patraj Urszula: *Hans Christian Andersen „Dziewczynka z zapłakami” i „Choińska”* // Wszystko dla Szkoły. – 2002, nr 11, s. 21-22 (inscenizacja baśni).
11. Piętka Ewa: *Bajkowe Mysz-masz* // Kwartalnik Metodyczny. – 1996, nr 1, s. 26-31 (Konkurs na znajomość twórczości H.Ch. Andersena i J. Brzechwy).
12. Pol-Czajkowska Danuta: *Hans Christian Andersen* // Bibliotekarz Olsztyński. – 1985, nr 3, s. 24-27 (wieczór baśni).

13. Sokół Katarzyna: *Dziewczynka z zapalkami* // Biblioteka w Szkole. – 2002, nr 6, s. 12-13 (test dla kl. IV).
14. Szmidt-Kruk Bogumiła: *Za górami, za lasami : scenariusz turnieju wiedzy humanistycznej dla uczniów kl. IV*, Segregator 1 „Imprezy czytelnicze”, poz. 55. Obejmuje baśnie Braci Grimm, Ch. Perrault’a, H.Ch. Andersena (dostępny na stronie www.scholaris.pl).
15. Trochimowicz Hanna, Szczesna Mirosława: *Baśniowe prawdy życia* // Biblioteka w Szkole. – 2003, nr 5, s. 11-12 (scenariusz zajęć zintegrowanych w kl. I; propozycje różnych form zabaw).
16. Tudnejek Anna: *Dla was dzieci poświęciłem swoje piarstwo : scenariusz imprezy poświęconej H.Ch. Andersenowi*, Segregator 1 „Imprezy czytelnicze”, poz. 57.
17. Waśniowska Ewa, Malicka Bernadeta: Konkurs literacki dla dzieci „W bajecznym świecie baśni Andersena”, Segregator 1 „Imprezy czytelnicze”, poz. 56 (scenariusz dostępny również na stronie www.wom.bydgoszcz.pl).
18. Witek Janina: *Czy znasz „Dziecię elfów”?* // Biblioteka w Szkole. – 2003, nr 9, s. 40 (krzyżówka).
19. Wójcikiewicz Danuta, Chrostek Jadwiga: *Szkolny Turniej Wiedzy pn. „Baśnie Andersena”*, Segregator 1 „Imprezy czytelnicze”, poz. 54 (scenariusz dostępny również na stronie www.calapolskaczytadzieciom.pl).
20. Zabrocka Joanna: *Życie i twórczość H.Ch. Andersena : konkurs dla klas III i IV*, Segregator 1 „Imprezy czytelnicze”, poz. 60 (scenariusz dostępny również na stronie www.juliusz-zywiec.pl).
21. Zaręba Agnieszka: *Kraina Królowej Śniegu zaprasza : scenariusz wieczoru literackiego poświęconego H.Ch. Andersenowi*, Segregator 1 „Imprezy czytelnicze”, poz. 44.
22. Zaręba Agnieszka: *Spotkanie z baśnią*, Segregator 1 „Imprezy czytelnicze”, poz. 58.

oprac.: Halina Bugajewska

REGULAMIN KONKURSU

**„Baśnie Andersena:
kto czytał - niech sobie przypomni,
a tym, którzy nie czytali, gorąco polecam”**

1.

Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie
oraz Zarząd Okręgu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Lublinie
zapraszają do udziału w konkursie,
którego celem jest uczczenie 200. rocznicy urodzin Hansa Christiana Andersena.

2.

Konkurs adresowany jest do dzieci i młodzieży szkół podstawowych i gimnazjów.

3.

Hasło konkursu brzmi: **Baśnie Andersena dla każdego.**

Spróbuj swoich sił i zachęć innych czytelników do przeczytania baśni Andersena.

Napisz. Nie więcej jak dwie strony tekstu.

Możesz swoją wypowiedź zilustrować.

4.

Dodatkowe informacje dotyczące konkursu
uzyskasz w najbliższej bibliotece publicznej.

5.

Napisany tekst (na maszynie, komputerze lub bardzo starannie ręcznie)
podpisz (imię i nazwisko, wiek, adres, numer telefonu) i prześlij na adres:

Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. H. Łopacińskiego w Lublinie

ul. Narutowicza 4

20-950 Lublin

z dopiskiem „Andersen”.

6.

Nadsyłane prace nie mogą być wcześniej publikowane i nagradzane.

7.

Ostateczny termin przyjmowania prac upływa **30 czerwca 2005 r.**

Decyduje data stempla pocztowego.

8.

Prace oceniać będzie jury powołane przez organizatorów.

9.

Uroczyste podsumowanie konkursu, połączone z wręczeniem dyplomów, nagród i wyróżnień,
odbędzie się **we wrześniu 2005 r.**
w siedzibie WBP w Lublinie.

10.

Na laureatów czekają „złote pióra” i inne atrakcyjne nagrody.
O podziale nagród decyduje jury.

11.

Wszystkie prace, które wpłyną na konkurs staną się własnością WBP w Lublinie.
Nie będziemy ich zwracać.
Zachowaj więc sobie ich kopie.

12.

Najlepsze utwory zostaną opublikowane na łamach Dostrzegacza Bibliotecznego.
Bez honorarium dla autora.

Wojewódzka Biblioteka Publiczna
im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie
Zarząd Okręgu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Lublinie

Lublin, 15 marca 2005 r.

Powiedz mi, co czytasz, a powiem Ci, jaki jesteś

*psychotest dla czytelników
(może być wykorzystany w Tygodniu Bibliotek)*

Herbert George Wells zapytany, jaką książkę zabrałby na Księżyc, gdyby wolno mu było wziąć tylko jedną odpowiedział:

- Kucharską.

Niewieleu z nas – mimo że dziś większe są po temu możliwości niż za czasów Wellsa – wybiera się w podróż na Księżyc. Ale też i mało kto zastanawia się nad tym, jak czyta książki nie w czasie wędrówki międzyplanetarnej, ale tu, na Ziemi. Każdy jest jednak siebie ciekawy. Dlatego proponuję zainteresowanym wzięcie udziału w następującej psychozabawie. Chętni muszą się zaopatrzyć w kartki i coś do pisania. Na kartkach wszyscy piszą kolejne cyfry od 1 do 16, jedna pod drugą. Następnie przy poszczególnych liczbach notują krótkie odpowiedzi „tak” lub „nie” na następujące pytania:

1. Czy któraś z przeczytanych w dzieciństwie książek wywarła na Tobie tak silne wrażenie, że treść jej pamiętasz do dziś?
2. Czy uważasz za najbardziej interesujące te powieści, których treść oparta jest na faktach?
3. Czy utożsamiasz się zwykle z bohaterem czytanej książki i rad jesteś, gdy postępuje on tak, jak – Twoim zdaniem – Ty byś postąpił w takich okolicznościach?
4. Czy zagładasz na ostatnią stronę książki, aby dowiedzieć się, jakie jest jej zakończenie?
5. Czy szukasz pomocy w książkach fachowych, gdy natrafisz na jakąś trudność przy wykonywaniu pracy?
6. Czy lubisz czytać książki, których akcja toczy się w dobrze Ci znanym środowisku?
7. Czy uważnie czytasz w powieści opisy, aby dobrze poznać miejsce i okoliczności, w jakich się akcja rozgrywa?
8. Czy wracasz niekiedy do ulubionych książek i czytasz je po raz drugi?
9. Czy pragniesz przedyskutować z kimś treść książki, która Cię wzruszyła lub oburzyła? Czy czujesz potrzebę wymiany zdań na jej temat?
10. Czy masz zwyczaj wynotowywania sobie z czytanych książek ciekawych myśli i sentencji?
11. Czy książki zajmują w Twoim mieszkaniu specjalnie wydzielone miejsce?

12. Czy jeśli wszyscy mówią o jakiejś nowej książce – uważasz, że koniecznie musisz ją przeczytać?
13. Czy odczuwasz czasem chęć opisania swoich wrażeń lub przeżyć?
14. Czy zdarzyło Ci się kiedyś zapomnieć pod wpływem pasjonującej lektury o całym świecie? Zasnąć dopiero nad ranem po skończeniu książki?
15. Czy bardziej zwracasz uwagę na piękno formy i stylu czytanej książki, czy na idee w niej zawarte?
16. Czy odczuwasz czasem wielki żal, że książka się kończy i musisz rozstać się z jej bohaterami?

Tabela wyników		
Tak		Nie
15 pkt.	1	10 pkt.
10 pkt.	2	15 pkt.
10 pkt.	3	15 pkt.
0 pkt.	4	10 pkt.
15 pkt.	5	0 pkt.
20 pkt.	6	5 pkt.
10 pkt.	7	10 pkt.
15 pkt.	8	10 pkt.
20 pkt.	9	5 pkt.
10 pkt.	10	5 pkt.
40 pkt.	11	0 pkt.
5 pkt.	12	10 pkt.
10 pkt.	13	5 pkt.
20 pkt.	14	5 pkt.
5 pkt.	15	20 pkt.
20 pkt.	16	10 pkt.

A teraz podsumujemy wyniki. Jeżeli wypadło Ci z odpowiedzi:

Poniżej 105 punktów – to znaczy, że w małym stopniu interesujesz się książkami. Nie dlatego jednak, że nie lubisz czytać, tylko że nie umiesz dobrać sobie takiej lektury, która by mogła Cię zainteresować. Poradź się bibliotekarki, ona na pewno wskaże Ci pasjonującą książkę.

Do 120 punktów – Masz trochę racji twierdząc, że brak czasu uniemożliwia Ci czytanie dla przyjemności. Spróbuj jednak widzieć w książce przyjaciela, który Ci poradzi, w jaki sposób rozwiązać trudności, które Cię trapią obecnie. Wśród książek znaleźć możesz nawet lekarstwo na miłość (np. *Klin* Chmielowskiej).

Do 140 punktów – Nie lubisz sentymentalizmu. Twój realistyczny, dociekliwy umysł interesuje się bardziej sprawami przyszłości. Imponuje Ci technika. Otaczających Cię ludzi traktujesz niekiedy jak niedoskonałe maszyny. Nie interesują Cię uczucia Twoich bliskich.

Do 160 punktów – Pragniesz spotkać w życiu ludzi doskonałych, a nie mogących ich znaleźć – szukasz idealnych bohaterów w książkach, zanedbując nieco swoje

otoczenie. Jesteś niesprawiedliwy wobec ludzi, uważając ich za mniej ciekawych niż są.

Do 180 punktów – Jesteś niepoprawnym marzycielem – szczególnie wrażliwym na piękno. W książkach szukasz ucieczki przed „prozą życia”. W Twoim pojęciu lektura pomaga Ci znosić troski i kłopoty, które naprawdę nie są tak wielkie, jak sobie wyobrażasz. Twoje marzenia są nierealne, a poza tym nie robisz nic, aby choć w części mogły się spełnić.

Do 240 punktów – w książkach szukasz wiadomości praktycznych. Czytasz dużo, umiesz właściwie wykorzystać zdobytą wiedzę. Czytanie wierszy i książek fantastycznych, interesowanie się sztuką uważasz za niepotrzebną stratę czasu. Nie umiesz się poświęcić dla innych, ale można na Ciebie liczyć. Bez wielkich słów pomożesz w potrzebie.

Powyżej 240 punktów – Umiesz czytać i posługiwać się książkami dla pogłębiania swoich wiadomości o życiu. Dobierasz sobie lekturę tak, aby dawała Ci dokładny jego obraz. Pociąga Cię praca naukowa, ale i powierzone zadania praktyczne potrafisz wykonać bardzo dobrze. Masz wrodzone zdolności do kierowania ludźmi.

ze zbiorów Działu Instrukcyjno-Metodycznego MBP

„Współczesne dzieci dostają coraz mniej tego co niezbędne dla ich zdrowia emocjonalnego: czasu i miłości rodziców, ćwiczeń w myśleniu i używaniu języka, dobrych wzorców zachowań. Dzieci ponoszą nieodwracalne straty, jeśli ograniczamy kontakt z nimi do minimum, dając im w zamian wygodne dla nas zastępstwo – telewizję i komputery”.

Irena Koźmińska, Prezes Fundacji ABCXXI

„Książki dla dzieci powinny być piękne; nie tylko przez swoją treść. Piękną książkę chętnie bierze się do ręki, z przyjemnością nie tylko czyta ale i ogląda, bo to również małe dzieło sztuki. A dobrze jest, gdy od najmłodszych lat otacza nas piękno wszelkiego rodzaju. Łatwiej wtedy rozpoznać brzydotę i unikać jej.”

Lidia Błaszczyk

(Poradnik Bibliotekarza, 12/2004, s. 17)

„Biblioteka jako centrum informacji regionalnej to nie przejściowa moda, to obowiązek względem społeczności lokalnej i terytorium, na którym biblioteka działa.”

Elżbieta Węśławska

(Biblioteka w Szkole, 12/2004, s. 3)

TYDZIEŃ BIBLIOTEK 8 - 15 maja 2005 r.

pod hasłem

Biblioteka otwarta dla Ciebie

I. Główne założenia

TYDZIEŃ BIBLIOTEK, zainaugurowany w roku 2004 pod hasłem *Biblioteki w Europie były zawsze*, realizowany był w szczególnym czasie - Polska z dniem 1 maja ubiegłego roku stała się członkiem Unii Europejskiej. Hasło tygodnia odwoływało się do długiej tradycji istnienia księżnic i było nieco przekornym komentarzem do faktu wejścia Polski w nowe struktury, przede wszystkim gospodarcze. W następnych latach **TYDZIEŃ BIBLIOTEK** powinien popularyzować bieżącą działalność placówek bibliotecznych, zwracając jednak uwagę na zmiany, jakie dokonują się w ich funkcjonowaniu.

Ostatnie lata przyniosły nie tylko korzystny dla użytkownika wielki postęp w możliwościach zapisywania i penetrowania zbiorów dzięki technologiom cyfrowym, zmiany w kształcie samego zapisu treści intelektualnych i artystycznych (nowe nośniki), ale przede wszystkim nowe podejście do społecznej roli placówek bibliotecznych. Oczywiście, proces możliwie szerokiego udostępniania zbiorów i docierania z informacją do jak największego kręgu odbiorców rozpoczął się dość dawno i jest procesem ciągłym, jednak programowe otwarcie się na czytelnika, poparte nowymi możliwościami technicznymi i organizacyjnymi, wydaje się godne szczególnego rozpropagowania.

Biblioteka przestaje być instytucją, która stara się przede wszystkim skrzętnie gromadzić zbiory i - po sumiennym ich opracowaniu - wypożyczyć lub chwilowo udostępnić zainteresowanym. Silna konkurencja atrakcyjnych mediów elektronicznych, a także potrzeby czytelników uczących się i studiujących, wymuszają na bibliotekach maksymalne otwarcie i możliwie pełne zaspokajanie tych potrzeb. Obecnie placówka posiadająca w swych zbiorach już nie tylko tradycyjne książki, ale i płyty, kasety, programy komputerowe czy materiały graficzne, stara się dynamicznie informować o nich i ułatwić skorzystanie z nich. Pełniąc nadal funkcję wypożyczalni i czytelnia, biblioteka prowadzi (w oparciu o własne zbiory i zgodnie z potrzebami środowiska) szeroką działalność kulturalną. Obsługuje nie tylko wszystkie grupy wiekowe i zawodowe swoich użytkowników, ale także

zbiorowości etniczne, coraz częściej aktywne i coraz liczniejsze w zjednoczonej Europie.

Komputeryzacja procesów bibliotecznych i coraz powszechniejszy dostęp do Internetu to z pewnością czynniki sprzyjające otwarciu się na nowe informacje, tendencje, mody, prądy intelektualne.

TYDZIEŃ BIBLIOTEK w roku 2005 pod hasłem **Biblioteka otwarta dla Ciebie** powinien stać się okazją do ukazania czytelnikom wszystkiego, co jest praktyczną realizacją współczesnych wyzwań nowoczesnego bibliotekarstwa zawartego w proponowanym hasle. Należy eksponować nie tylko podjazdy dla niepełnosprawnych w wielu już budynkach bibliotecznych, możliwości katalogów on-line i zamawiania książek z domowego komputera, ale także świetne, edukacyjne wystawy o mało znanych społecznościach czy konkursy na różnorodne tematy.

W zależności od wielkości placówki bibliotecznej i jej charakteru, trzeba tak dobrać środki popularyzujące hasło **TYGODNIA BIBLIOTEK**, by ukazać jego realizację chociażby w skromnym zakresie.

Ważnym nurtem każdego **TYGODNIA BIBLIOTEK** jest przedstawianie dokonań samych bibliotekarzy, jako tych, którzy pracują ofiarnie na rzecz swoich czytelników, a także Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. *Święto Bibliotekarza i Bibliotek* usytuowane w czasie trwania **TYGODNIA**, nagłośnione medialnie, obchodzone możliwie uroczystie, jest najlepszą okazją do popularyzowania samej organizacji i najlepszych pracowników bibliotek.

II. Adresaci

Wszystkie rodzaje bibliotek, zwłaszcza biblioteki publiczne, szkolne i uczelniane.

III. Formy

Ubiegłoroczny **TYDZIEŃ** ukazał szeroką gamę możliwości stosowanych przez biblioteki dla popularyzacji swojego dorobku. Należy w dalszym ciągu pozostawić do uznania poszczególnych środowisk formy, jakie zostaną zastosowane. Trzeba jednak uświadomić bibliotekarzom, że najlepiej realizują się założenia **TYGODNIA BIBLIOTEK** tam, gdzie powstaje zespół koordynujący w mieście czy gminie planowane zadania.

Bardzo pozytywnym doświadczeniem był ogłoszony przez ZG SBP konkurs na najlepszą formę propagującą **TYDZIEŃ**. To doświadczenie należy kontynuować.

Zarząd Główny
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich
styczeń 2005 r.

**Centrum Edukacji Bibliotekarskiej,
Informacyjnej i Dokumentacyjnej im. Heleny Radlińskiej
w Warszawie Filia w Jarocinie**

ul. Park 3, 63-200 Jarocin

tel./fax (62) 747-22-50, (62) 747-46-63

e-mail - sekretariat@cebidjarocin.pl <http://www.cebidjarocin.pl>

OFERTA KURSOWA styczeń – czerwiec 2005

Uprzejmie informujemy, iż w najbliższych miesiącach planujemy przeprowadzenie następujących kursów:

Lp.	Nazwa kursu	Termin	Termin zgłoszenia	Termin rezygnacji	Cena kursu
1	Opracowanie alfabetyczne i rzeczowe	18 – 21 I 2005	12 I 2005	13 I 2005	250 zł
2	Obsługa systemu SOWA	7 – 10 II 2005	2 II 2005	3 II 2005	300 zł
3	Warsztaty czytelnicze. Wprowadzenie dziecka w świat książki – działania kompensacyjne wobec syndromu nieczytania	25 – 28 I 2005	19 I 2005	20 I 2005	250 zł
4	Biblioterapia z elementami innych terapii twórczych	25 – 28 I 2005	19 I 2005	20 I 2005	300 zł
5	Organizacja i zarządzanie bibliotekami publicznymi	15 – 18 II 2005	9 II 2005	10 II 2005	300 zł
6	Język haseł przedmiotowych BN – kurs podstawowy	15 – 18 II 2005	9 II 2005	10 II 2005	250 zł
7	Internet w bibliotece	22 – 25 II 2005	16 II 2005	17 II 2005	250 zł
8	Metodyka pracy z czytelnikiem dorosłym	22 – 25 II 2005	16 II 2005	17 II 2005	250 zł
9	Podstawowy kurs UKD	1 – 4 III 2005	23 II 2005	24 II 2005	250 zł
10	Pakiet biblioteczny MAK dla zaawansowanych	1 – 3 III 2005	23 II 2005	24 II 2005	300 zł
11	Edukacja regionalna w bibliotekach	8 – 11 III 2005	2 III 2005	3 III 2005	300 zł
12	Multimedia w pracy bibliotekarza – grafika i film	8 – 11 III 2005	2 III 2005	3 III 2005	250 zł
13	Marketing w bibliotece	15 – 18 III 2005	9 III 2005	10 III 2005	300 zł
14	Gry i zabawy w bibliotece	15 – 18 III 2005	9 III 2005	10 III 2005	250 zł

15	Podstawowy kurs opracowania alfabetycznego wydawnictw zwartych i ciągłych	5 – 8 IV 2005	30 III 2005	31 III 2005	250 zł
16	Pakiet biblioteczny MAK dla początkujących	11 – 15 IV 2005	6 IV 2005	7 IV 2005	300 zł
17	Biblioterapia z elementami innych terapii twórczych	12 – 15 IV 2005	6 IV 2005	7 IV 2005	300 zł
18	Obsługa systemu SOWA	19 – 22 IV 2005	13 IV 2005	14 IV 2005	300 zł
19	Metodyka pracy z czytelnikiem dziecięcym	19 – 22 IV 2005	13 IV 2005	14 IV 2005	300 zł
20	Public relations w bibliotekach	26 – 29 IV 2005	20 IV 2005	21 IV 2005	250 zł
21	Organizacja i zarządzanie bibliotekami publicznymi	10 – 13 V 2005	4 V 2005	5 V 2005	300 zł
22	Podstawowy kurs UKD	17 – 20 V 2005	11 V 2005	12 V 2005	250 zł
23	Edukacja regionalna w bibliotekach	17 – 20 V 2005	11 V 2005	12 V 2005	300 zł
24	Pakiet biblioteczny MAK dla początkujących	30 V – 3 VI 2005	24 V 2005	25 V 2005	300 zł
25	Język haseł przedmiotowych BN – kurs podstawowy	7 – 10 VI 2005	1 VI 2005	2 VI 2005	250 zł
26	Marketing w bibliotece	14 – 17 VI 2005	8 VI 2005	9 VI 2005	300 zł
27	Metodyka pracy z czytelnikiem dorosłym	21 – 24 VI 2005	15 VI 2005	16 VI 2005	250 zł

Cena kursów jest zróżnicowana od 250 – 300 zł (w tym noclegi). W przypadku małej ilości chętnych zastrzegamy sobie prawo podniesienia kosztów kursu o 50 zł. Niestety, nie zapewniamy wyżywienia.

Na kurs można przyjechać w dniu poprzedzającym rozpoczęcie (nie zwiększa to kosztów szkolenia). Opłatę za kurs można uiścić bezpośrednio w kasie Centrum lub przelewem na konto **wyłączenie** po potwierdzeniu przez Centrum realizacji kursu. Numer konta można uzyskać w sekretariacie Centrum.

Informujemy, iż w przypadku potwierdzenia odbycia się kursu, wprowadziliśmy opłatę 100 zł od osób, które zgłoszą swoje uczestnictwo w szkoleniu, a nie powiadomią, w wyznaczonym terminie, o rezygnacji. O odchodzący też od telefonicznej rekrutacji. Prosimy zgłaszać swój udział w kursach przysyłając na nasz adres pocztowy lub e-mailowy Kartę Zgłoszenia (kartę można pobrać na stronie www.cebidjarocin.pl, wysyłamy ją, na życzenie, faxem, pocztą lub e-mailem). Powyższe zmiany wprowadziliśmy w związku z tym, iż niejednokrotnie nasze zaufanie zostało zawiedzione. Za wszelkie niedogodności bardzo przepraszamy.

Programy kursów wysyłamy na życzenie (są również dostępne na naszej stronie www.cebidjarocin.pl).

Z wyrazami szacunku
Specjalista mgr Zuzanna Jurasz

KALENDARIUM ROCZNIC w wyborze za okres styczeń - grudzień 2005 roku

Międzynarodowy Rok Andersena

styczeń

- 23 I 100. rocznica urodzin *Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego* (1905-1953), poety, satyryka, dramaturga

luty

- 4 II 500. rocznica urodzin *Mikołaja Reja* (1505-1569), poety, prozaika,
24 II 120. rocznica urodzin *Stanisława Ignacego Witkiewicza* (pseud. Witkacy) (1885-1939), dramaturga, prozaika, filozofa, teoretyka sztuki i malarza

marzec

- 2 III 25. rocznica śmierci *Jarosława Iwaszkiewicza* (1894-1980), poety, prozaika, autora sztuk scenicznych, publicysty i tłumacza
7 III 20. rocznica śmierci *Arkadego Fiedlera* (1894-1985), pisarza, podróżnika, autora powieści dla młodzieży
16 III 65. rocznica śmierci *Selmy Lagerlöf* (1858-1940), pisarki szwedzkiej laureatki Nagrody Nobla (1909)
24 III 100. rocznica śmierci *Julesa Verne'a* (1828-1905), pisarza francuskiego

kwiecień

- 2 IV 200. rocznica urodzin *Hansa Christiana Andersena* (1805-1875), pisarza duńskiego
Międzynarodowy Dzień Książki dla Dziecka
- 12 IV 85. rocznica urodzin *Anny Kamieńskiej* (1920-1986), poetki, krytyka literackiego, autorki utworów dla dzieci i młodzieży, tłumaczki
- 13 IV 310. rocznica śmierci *Jeana de La Fontaine'a* (1621-1695), poety i bajkopisarza francuskiego
- 20 IV 100. rocznica urodzin *Hanny Januszewskiej* (1905-1980), poetki, autorki utworów dla dzieci i młodzieży
- 21 IV 95. rocznica śmierci *Marka Twaina* (1835-1910), prozaika amerykańskiego
- 23 IV *Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich*
- 26 IV 10. rocznica śmierci *Hanny Ożogowskiej* (1904-1995), polskiej pisarki, pedagoga, tłumaczki

maj

- 7 V 20. rocznica śmierci *Adama Bahdaja* (1918-1985), prozaika, autora książek dla dzieci i młodzieży
- 8 V 60. rocznica zakończenia *II wojny światowej* (1945)
- 8-15 V *Tydzień Bibliotek*
- 12 V 70. rocznica śmierci *Józefa Piłsudskiego* (1867-1935), polskiego polityka, męża stanu
- 18 V 85. rocznica urodzin papieża *Jana Pawła II (Karola Wojtyły)* (ur. 1920), teologa, filozofa, poety i dramaturga
- 18 V 95. rocznica śmierci *Elizy Orzeszkowej* (1841-1910), powieściopisarki i publicystki
- 19 V 40. rocznica śmierci *Marii Dąbrowskiej* (1889-1965), powieściopisarki i publicystki
- 19 V 525. rocznica śmierci i 590. rocznica urodzin (brak daty dziennej) *Jana Długosza* (1415-1480), historyka, dyplomaty i duchownego

czerwiec

- 1 VI 90. rocznica urodzin ks. *Jana Twardowskiego* (ur. 1915), poety, autora utworów dla dzieci
- 3 VI 400. rocznica śmierci *Jana Zamoyskiego* (1542-1605), polskiego kanclerza wielkiego koronnego

- 9 VI 135. rocznica śmierci *Charlesa Dickensa* (1812-1870), pisarza angielskiego
- 29 VI 105. rocznica urodzin *Antoine'a de Sain Exupéry'ego* (1900-1944), francuskiego pisarza i lotnika
- 30 VI 25. rocznica śmierci *Haliny Snopkiewicz* (1934-1980), autorki powieści dla młodzieży

lipiec

- 4 VII 130. rocznica śmierci *Hansa Christiana Andersena* (1805-1875), pisarza duńskiego
- 10 VII 80. rocznica urodzin *Edmunda Niziurskiego* (ur. 1925), powieściopisarza, nowelisty i scenarzysty.
- 18 VII 25. rocznica śmierci *Hanny Januszewskiej* (1905-1980), poetki, autorki utworów dla dzieci i młodzieży

sierpień

- 2 VIII lub 29 VIII 250. rocznica urodzin *Jana Henryka Dąbrowskiego* (1755-1818), polskiego generała, twórcy Legionów Polskich we Włoszech (1797)
- 8 VIII 115. rocznica urodzin *Zofii Kossak* (1890-1968), powieściopisarki, autorki utworów dla dzieci i młodzieży, publicystki
- 12 VIII 50. rocznica śmierci *Thomasa Manna* (1875-1955), pisarza niemieckiego, nowelisty, eseisty, laureata Nagrody Nobla (1929)
- 15 VIII 105. rocznica urodzin *Jana Brzechwy* (właśc. Jan Lesman) (1900-1966), poety, satyryka, autora utworów dla dzieci, tłumacza
- 30 VIII 25. rocznica *wydarzeń sierpniowych w Polsce*; zawarcie porozumień między rządem a komitetami strajkowymi w Szczecinie – 30 VIII, Gdańsku – 31 VIII, Jastrzębiu – 3 IX (1980)

wrzesień

- 5 IX 90. rocznica śmierci *Stanisława Witkiewicza* (1851-1915), polskiego krytyka sztuki, malarza i pisarza, ojca Stanisława Ignacego Witkiewicza (Witkacego)
- 17 IX 25. rocznica powstania *Niezależnego Samorządowego Związku Zawodowego „Solidarność”* (1980)

październik

- 6 X 5. rocznica śmierci *Olgi Siemaszko* (1911-2000), ilustratorki książek dla dzieci
- 8 X 95. rocznica śmierci *Marii Konopnickiej* (1842-1910), poetki, nowelistki, autorki utworów dla dzieci
- 14 X *Ogólnopolskie Urodziny Kubusia Puchatka*, w 79 rocznicę pierwszego wydania książki Alana A. Milne'a w Wielkiej Brytanii
- 31 X 60. rocznica śmierci *Wincentego Witosa* (1874-1945), polskiego polityka, działacza ruchu ludowego

listopad

- 13 XI 155. rocznica urodzin *Roberta Louisa Stevensona* (1850-1894), pisarza angielskiego pochodzenia szkockiego
- 20 XI 80. rocznica śmierci *Stefana Żeromskiego* (1864-1925), powieściopisarza, nowelisty, publicysty, dramaturga
- 25 XI 270. rocznica urodzin *ks. Grzegorza Piramowicza* (1735-1801), polskiego pedagoga, działacza oświatowego, pisarza
- 26 XI 150. rocznica śmierci *Adama Mickiewicza* (1798-1855), wybitnego poety romantycznego, dramaturga i publicysty
- 27 XI 160. rocznica urodzin *Walerego Przyborowskiego* (1845-1913), pisarza polskiego
- 30 XI 170. rocznica urodzin *Marka Twaina* (1835-1910), prozaika amerykańskiego

grudzień

- 5 XII 80. rocznica śmierci *Władysława Stanisława Reymonta* (1867-1925), powieściopisarza i nowelisty, laureata Nagrody Nobla (1924)
- 30 XII 170. rocznica urodzin *Rudyarda Kiplinga* (1835-1936), powieściopisarza, nowelisty i poety angielskiego, laureata Nagrody Nobla (1907)

*Miejska Biblioteka
Publiczna
w
Białej Podlaskiej*

